

Годишен доклад за дейността
Доклад на независимия одитор
Финансов отчет

Вианд ЕАД

31 декември 2017 г.

Съдържание

Страница

Годишен доклад за дейността	-
Доклад на независимия одитор	-
Отчет за финансовото състояние	1
Отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход	3
Отчет за промените в собствения капитал	4
Отчет за паричните потоци	5
Пояснения към финансовия отчет	6

Годишен доклад за дейността

ПРЕДМЕТ НА ДЕЙНОСТ НА ДРУЖЕСТВОТО

„ВИАНД“ (Дружеството) е акционерно дружество, регистрирано по реда на Търговския закон, учредено на 07.09.1995 г., съгласно българското търговско законодателство.

Дружеството е 100 % собственост на Иван Михайлов Трифонов. Капиталът на Дружеството е в размер на 500 хил. лв. (петстотин хиляди лв.) и е разпределен в 500 броя обикновени поименни акции с право на един глас с номинална стойност хиляда лв. всяка.

Предмет на дейност на Дружеството: Основната дейност на Дружеството е производство, преработка и реализация на високо-качествен комбиниран фураж за всички видове животни и птици и търговия /вътрешна и външна/ на суровини от внос и от страната.

КРАТКА ИСТОРИЧЕСКА СПРАВКА ЗА ДРУЖЕСТВОТО

„Виана“ ЕАД („Дружеството“) е учредено като еднолично дружество с ограничена отговорност, регистрирано в гр. София по фирмено дело № 14769/1995 с капитал 5 хил. лв. С решение на Софийски градски съд от април 2003 г. капиталът на Дружеството е увеличен на 50 хил. лв., а Дружеството е преобразувано в еднолично акционерно дружество с едноличен собственик Иван Трифонов. С решение на Софийски градски съд от май 2003 г. Дружеството е преобразувано в акционерно с нов акционер Provimi Holding B.V. С решение на Софийски градски съд №7 от 15 декември 2004 г. е увеличен капиталът на Виана АД на 500 хил. лв. През юли 2010 г. Иван Трифонов купува акциите на Provimi Holding B.V. и отново е преобразувано в еднолично.

През отчетната година няма промяна в Съвета на директорите.

Системата на управление на Дружеството е едностепенна със Съвет на директорите с членове:

Иван Михайлов Трифонов - Председател

Корнелия Славчева Харитонова – Изпълнителен директор, член

Христина Георгиева Маринова - член

Начислени са възнаграждения на членовете на съвета на директорите в размер на 414 хил. лв. Няма преференциални акции и членовете на съвета на директорите не са придобили акции при облекчени условия.

НАЛИЧИЕ НА КЛОНОВЕ

Дружеството има четири регистрирани клона, три от които на територията на страната. В тях е отделена производствената им дейност. Друг клон регистриран на територията на Република Румъния, е с търговска дейност. И четирите клона водят самостоятелно счетоводство, но резултатите от дейността им са отразени в обобщен отчет на Дружеството. Резултатите от дейността на клона в Република Румъния се облагат по местното законодателство, спазвайки условията и на спогодбата за избягване на двойното данъчно облагане подписана, между двете страни. През 2017 г. дейността на клона все още е ограничена. В края на годината управителят на клона започва проучване за наемане на склад в Констанца. Идеята е да се разшири търговията на територията на съседната страна, а наемането на склад в пристанищния град да съкрати времето за обработка на документи и

да намаля транспортните разходи. Очаква се през новата 2018 г. да се увеличат приходите на клон от търговия с компоненти за фуражи, с което да се съдейства и за намирането на нови клиенти за готов фураж. Отчетната година е с намалено производство на фуражи в сравнение с предходната.

Собственост на Вианд ЕАД е дъщерна компания в Република Македония със сто процента притежание на капитала, която се занимава само с търговия на стоки за оборудване на ферми и компоненти за фуражи. Дъщерното дружество няма дейност от 2011 година и няма да развива такава. Съгласно решение на едноличния собственик на капитала на Вианд ЕАД от 20.07.2017 инвестицията в дъщерното дружество е отписана от активите.

През финансовата 2017 година се запазва наложената в последните години тенденция на ръст на приходите от собствено производство за сметка на намаление на дела на приходите от търговия в общите приходи на дружеството. От 50% през 2015 г., делът на тези приходи достига 55% през 2017 г. от общите приходи от продажби.

През годината са произведени 75 161 тона комбинирани фуражи с 14 307 тона по-малко от произведените през 2016 г. Причините за това са:

- Лошите климатични условия през м. януари 2017 г. в България и Румъния;
- Затворените пътища и ледохода по р. Дунав доведоха до невъзможност да се доставят заявените количества през втората половина на м. декември./Затворени бяха както сухопътните артерии в страната, така и движението по река Дунав/. Имаше дни в които изобщо не пътуваха фуражовози и други дни, в които се изпълняваха само част от заявените количества, поради затваряне на определени участъци от пътната мрежа и в България, и в съседна Румъния.
- Друга основна причина за ниското производство през м. януари бяха намалените заявки от производителите на птичи продукти на територията на страната, поради усложнената обстановка и обявената епидемия от птичи грип в декември 2016 г., която оказва влияние на заявките и през първите месеци на 2017 г. Епидемия от птичи грип имаше и в последните месеци на годината.

Секторът, в който работи Дружеството е изключително рисков. Лимитите, които одобряват застрахователните дружества, са недостатъчни за нуждите на клиентите и за период на отложеното плащане. Въпреки добрата платежна история на някои от клиентите, не се постигна увеличение на лимити на основни румънски клиенти поради недобрят кредитен рейтинг на страната като цяло. Клиент с изключително добра платежна история и с голям обем на месечна заявка, завърши строителството на собствена производствена база за фураж и през втората половина на годината постепенно намаля заявките, като в декември преустанови изцяло заявките.

Ръководството, бе принудено да търси допълнително обезпечение от клиенти с големи обороти и с отложено плащане, което разбира се доведе до допълнителни разходи по подписване на ипотечи.

Възможностите които румънското законодателство дава за обявяване на бърз фалит или несъстоятелност при искане от страна на компании изпаднали във финансови затруднения, са достатъчно основателни да не се поемат допълнителни рискове от страна на ръководството.

Проучена бе и в последно време се ползва популярната в Румъния системата на „билет ла ордер“, утвърдена форма на записна заповед.

Полагат се усилия за намиране на нови клиенти, които да са с добра финансова история.

Назначеният през 2016 г. специалист по хранене, който освен, че следи за прилагането на последните новости в изготвянето на рецептите и баланс на хранителните им стойности, посещава и консултира клиентите на място. Това се приема изключително добре и от клиентите, тъй като се обсъждат индивидуално проблемите на съответната ферма и се търсят съвместни и бързи решения. Този начин на работа и доброто качество на фуража, допринесе за сключване на договори с нови клиенти от страната. За тези от тях, които заявиха съгласие, получихме лимит по сключения от Виана ЕАД договор за факторинг без регрес.

Дружеството има договор и с холандски специалист, един от водещите европейски специалисти по хранене на свине, познаващ региона, посещавал е многократно както нашата страна, така и съседните. Той периодично посещава наши клиенти съвместно с нашият специалист и информира за новостите в науката по хранене, както и представя на клиентите нови продукти, които вече са наложени в Западна Европа и са постигнали добри резултати в други европейски страни. Тези посещения от една страна са полезни за клиентите и от друга дават възможност на нашите специалисти да почерпят опит от страна с напреднало развитие на животновъдния отрасъл и фуражопроизводството.

Инвестициите, които са направени през отчетната година са предимно за поддръжка на сграден и машинен фонд.

Остана нерезализиран проект, за който Дружеството кандидатства през есента на 2016 г. пред фонд Земеделие, поради ненавременното отваряне на мярката през 2017 г. Новата наредба и приетите промени за предимство на проекти на дружества, които са с по-дълга история на пазара и имат износ през последните три години, дават надежда на ръководството, че критериите ще дадат възможност за реализация на проекта.

АНАЛИЗ НА ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ И РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ДЕЙНОСТТА НА ДРУЖЕСТВОТО

Продажби (хил. лв.)	2017 г. Актуални продажби	2016 г. Актуални продажби	% към предходна година
Външни продажби	70 180	80 783	86.87%
Направление			
Продажби на стоки и материали	31 049	43 607	71.20%
Продажби на готова продукция	39 088	31 167	125.41%
Продажби на услуги и други	43	15	273.33%
Продажби на свързани лица	2 702	3 556	76.04%
Общо продажби	72 882	84 345	86.41%

Реализираните продажби през 2017 г. са на стойност 72 882 хил. лв., което е с 11 463 хил. лв. по-малко от реализираните приходи през финансовата 2016 г./84 345 хил. лв./ Увеличен е дялът на приходи от готови фуражи, в общите приходи за сметка на дела на приходите от търговия. Капацитетът на производствените мощности не е запълнен. Това е в резултат на наложените ограничения в реализацията, поради спазване на кредитната политика на Дружеството през голяма част от годината и слабата реализация през годината поради невъзможност да се изпълнят на 100% заявките на клиентите. Ограниченията, наложени от страна на кредитния комитет за клиентите, допуснали просрочия при плащане или поради недостатъчни нива на застраховани лимити на някои от рисковите клиенти, не позволява пълното натоварване на мощностите.

Отчитайки трудностите на румънския пазар, законовата възможност за бързо обявяване на несъстоятелност и бързото премиване от несъстоятелността във фалит, съгласно румънското законодателство, ръководството отново предпоче да запази наложените в предходните години ограничения въпреки незапълнения производствен капацитет на заводите. Законът дава възможност за бързото обявяване на несъстоятелност и проточването на съдебните процедури по приемането на програми за оздравяване.

Въпреки уверението на част от клиентите, че закъснението при плащането се дължи на закъснели субсидии, наложени бяха ограничения за част от клиентите, които са в просрочие или са надвишили определените лимити.

Анализът на данните за продажбите отразени в таблицата ни насочват към следните констатации:

- Вътрешно фирмената задлъжнялост продължава да е висока въпреки по-ниските цени на зърното. По-ниските изкупни цени на месо водят до увеличение на просрочието при много от клиентите, реализиращи пилешко и свинско месо. За това допринася и вноса на месо от страни от европейската общност, които получават субсидии и стойността на продуктите са с по-ниска себестойност от тези на произведените у нас.
- Международната обстановка и затворените руски пазари, продължават да оказват влияние на пазара у нас.
- Бавно се възстановяват и отношенията с гръцките клиенти, поради отказ на застрахователните компании да дават лимити за компании от тази страна. Въпреки, че обявиха че се вдигнати забраните за одобряване на лимити. Работим само с доказали коректност в годините и недопускащи просрочия, но това се отразява на оборотите.
- За поредна година се наложи да ограничим продажбите за клиенти с просрочия и да намалим периодите на отложено плащане при договарянето при клиентите на компоненти за фуражи, което от своя страна оказва влияние на ръста на реализацията. От показаните данни в таблицата е видно, че приходите от търговия намаляват рязко през годината. Това от една страна се дължи и на промяна в цените на соята.

Като се има предвид, че Дружеството търгува с борсови стоки, липсата на свободен паричен ресурс, пречи и за сключването на изгодни сделки поради несигурност в очакваните постъпления/румънският пазар е доста зависим от навременното получаване на субсидии и паричните потоци изключително са подчинени на тази зависимост/. Благодарение на разбиране от страна на обслужващата банка и от възможностите, които ни предоставя за сключването на swap сделки, успешно се справихме с възникналите проблеми в паричния поток и през 2017 г. В отчета за финансовото състояние се вижда намаляването на задълженията към финансовата институция. Към края на отчетния период е погасен и остатъкът от инвестиционния кредит.

АНАЛИЗ НА ПОКАЗАТЕЛИ НА ДРУЖЕСТВОТО

Рентабилност:

	В ХИЛ. ЛВ.	
	2017	2016
Брутна печалба	7 761	8 068
% към продажби	10.65%	9.57%
Разходи по продажби	4 783	4 761
% към продажби	6.56%	5.64%
Административни разходи	1 851	1 784
% към продажби	2.53%	2.12%
Оперативна печалба	1 331	1 859
% към продажби	1.83%	2.20%

Данните от таблицата показват намаляване на брутната печалба като абсолютна стойност и увеличение на разходите по продажби.

Увеличени са административните разходи в сравнение с предходната година, но както е посочено по-горе, имаше извънредни събития през годината, което наложи и повече разходи.

Анализ на ликвидността

Вземанията от клиенти са намалели в сравнение с предходната година / 2017 г. - 10 135 хил. лв.; 2016 г. - 13 834 хил. лв./ и са значително повече от задълженията към доставчици, които също са намалели в сравнение с предходната година /2017- 4 653 хил. лв., а за 2016 г. – 6 499 хил. лв./.

Коефициенти на ликвидност на Вианд ЕАД за 2017 г. и 2016 г.:

ЛИКВИДНОСТ	Към 31.12.2017	Към 31.12.2016
Обща ликвидност	1.13	1.09
Бърза ликвидност	0.62	0.74
Незабавна ликвидност	0.00	0.02

♦ По отношение на текущите активи:

- Наличните парични средства са 72 хил. лв. Основният източник на тези средства са постъпленията от клиенти и добрият кредитен контрол, наложен през годината.
- Търговските и други вземания към края на 2017 г. са в размер на 10 398 хил. лв. и са намалели в сравнение със същия период на предходната година, когато са били 13 968 хил. лв. Това се дължи на по-стриктно спазване на кредитната политика на Дружеството.
- Материалните запаси са в размер на 8 765 хил. лв. и са с 1 899 хил. лв. повече в сравнение с предходната година. Увеличението се дължи на по-голяма наличност на суровини /в т.ч. зърно/, необходими за производството. Няма големи запаси от соев шрот за търговия.

♦ По отношение на текущите пасиви:

- В текущите търговски и други задължения в размер на 5 274 хил. лв. са отразени задълженията към доставчици в размер на 4 653 хил. лв., данъчни задължения в размер на 417 хил. лв. и други - 204 хил. лв.

- Краткосрочните заеми са в размер на 10 869 хил. лв., намалени в сравнение с предходната година с 772 хил. лв.

Анализ на капиталовите ресурси

Към 31 декември 2017 г. основният капитал на Дружеството е 500 хил. лв., разпределен в 500 броя обикновени поименни акции с право на един глас с номинална стойност хиляда лева всяка. През 2017 г. няма промяна на основния капитал спрямо 2016 г.

Анализ на резултатите от дейността

Резултатите от дейността на Дружеството са представени в следната таблица:

	в хил. лв.	
	Годината, приключваща на 31.12.2017 г.	31.12.2016 г.
Общо приходи от дейността	73 086	84 681
Общо разходи за дейността	71 755	82 822
Финансов резултат от основната дейност	1 331	1 859

Анализ на приходите

	в хил. лв.	
	Годината, приключваща на 31.12.2017 г.	31.12.2016 г.
Продажби на стоки и материали	33 346	37 569
Продажби на готова продукция	39 461	46 753
Продажби на услуги и други	75	23
Приходи от финансиране	64	64
Печалба от продажба на нетекущи активи	4	45
Други приходи	127	227
Промяна в справедливата стойност на инвестиционни имоти	9	-
	73 086	84 681

Анализ на разходите

Разходите по продажби са както следва:

	2017 '000 лв.	2016 '000 лв.
Курьерски и транспортни услуги	(1 325)	(1 262)
Заплати и социални осигуровки	(1 109)	(1 023)
Поддръжка автомобили	(944)	(938)
Обезценка и отписване на вземания от клиенти	(497)	(270)
Амортизации	(211)	(188)
Наеми	(121)	(113)
Складови разходи	(97)	(145)
Застраховки	(85)	(107)
Консултантски услуги	(57)	(156)
Липси, фирни, брак на материални запаси	(56)	(127)
Телефони и пощенски разходи	(10)	(9)
Отписани вземания	-	(2)
Други	(271)	(421)
Общо	(4 783)	(4 761)

Административните разходи са както следва:

	2017	2016
	‘000 лв.	‘000 лв.
Заплати и социални осигуровки	(1 216)	(1 235)
Амортизации	(207)	(184)
Подаръжка коли	(88)	(71)
Разходи за ИТ услуги	(45)	(40)
Консултантски услуги	(38)	(14)
Наем	(32)	(38)
Застраховки	(30)	(28)
Одигт	(27)	(13)
Телефони и пощенски разходи	(12)	(14)
Обезценка на инвестиция в дъщерно дружество	(10)	-
Командировъчни	(12)	(11)
Охрана	(2)	(1)
Други	(132)	(135)
	(1 851)	(1 784)

Към 31.12.2017 г. крайният финансов резултат е печалба от основна дейност в размер на 1 331 хил. лв. Сравнен с резултата на 2016 г. /1 859 хил. лв./, има намаляване на резултата от основна дейност, което води и до намаляване на балансовата печалба.

Валутен риск

През 2017 г. финансовите разходи са в размер на 174 хил. лв., представени нетно от финансовите приходи. Липсата на свободни парични средства/поради забавено плащане на някои клиенти не даде възможност да се прилагат свободно финансовите инструменти с цел ограничаване влиянието на валутния риск. Съпоставени с предходната година те са чувствително намалели /за 2016 г. са отчетени 464 хил. лв./, но пред ръководството стои задачата да се оптимизира риска.

Дружеството търгува и с борсови стоки /соев шрот/, които се договарят в USD. Стоката се плаща към доставчика в USD. Колебанията на щатската валута, също носят риск. Необходимо е системно прилагане на финансови инструменти с цел ограничаване на негативното влияние на колебанията във валутата.

Дружеството използва валутни форуърди с цел управление на валутния риск.

Ръководството на дружеството поема усилия от своя страна за ограничаване влиянието на курсовите разлики върху бизнеса, но поради недостатъчен кредитен лимит и липса на свободни парични средства, не винаги могат да се ограничат тези загуби.

Вътрешнофирмените разчети на централата на Дружеството с клона в Румъния, също водят до отчитане на курсови разлики.

Кредитен риск

Финансовите активи, които потенциално излагат Дружеството на кредитен риск, са предимно вземания по продажби. Кредитният риск или рискът клиентите да не изплатят своите задължения към Дружеството се контролира чрез одобрение на сроковете на плащане, кредитни лимити и мониторинг. Политиката на Дружеството е насочена към осъществяване на продажби на стоки и услуги на клиенти с подходяща кредитна репутация.

Лихвен риск

Дружеството е изложено на лихвен риск във връзка със заемите, които ползва. Заемите с плаващ лихвен процент излагат Дружеството на риск на паричния поток на лихвения процент. Политиката на Дружеството е да управлява разходите си за лихви чрез благоразумно използване на плаващи проценти. Проучва се и въпроса за застраховка от този риск предлагани от някои банки.

Дружеството има сключени договори за банков заем:

- банков заем (овърдрафт) с лимит 10 000 хил. лв., усвоим в български лева, евро или щатски долари, гарантиран с договор за залог на вземания и залог на стоки. Договорът за заем е с падеж 30.06.2018 г. и договорен пазарен плаващ лихвен процент плюс надбавка.
- банков заем за оборотни средства - доставка на зърно с лимит в размер на 5 000 хил. лв., гарантиран със залог на стоки. Заемът е със срок на погасяване 30.06.2018 г.
- инвестиционен банков заем за изграждане на силоси, усвоим на траншове с лимит 2 000 хил. лв., гарантиран с ипотека върху фуражна база с. Ситово и договорен плаващ лихвен процент с надбавка. Заемът е със срок на погасяване 30.11.2019 г., но е изцяло погасен предсрочно през 2017 година

Общият размер на начислените и платени лихви по банкови заеми за 2017 г. е 170 хил. лв. (2016 г.: 232 хил. лв.).

През отчетната 2017 г. Дружеството е използвало факторинг за три от клиентите.

ДРУГИ

Дружеството не извършва действия в областта на научно-изследователската и развойна дейност.

Дружеството няма придобити собствени акции.

С изключение на едноличния собственик на капитала, останалите членове на Съвета на директорите не притежават акции от капитала на Дружеството. През годината няма придобити акции на Дружеството от членовете на Съвета на директорите.

Няма сключени договори по чл. 240б от Търговския закон от Съвета на директорите през периода.

Няма ограничения върху правата на членовете на съветите да придобиват акции и облигации на Дружеството.

Членовете на Съвета на директорите нямат участия в управлението на други дружества.

Участието на членовете на Съвета на директорите над 25 на сто в капитала на други дружества е както следва: Христина Георгиева Маринова- участие в размер на 50 % от капитала на Вижън Адавайърс ЕООД.

ПЕРСПЕКТИВИ ЗА РАЗВИТИЕ НА ДРУЖЕСТВОТО

Вниманието на ръководството бе насочено към съсредоточаване на усилията за сключването на договори с коректни клиенти от съседна Румъния, които да запълнят производствения капацитет на заводите в региона на Русе и Силистра.

Има клиенти, които разполагат с фуражни цехове и в момента произвеждат сами храна за своите стада. Вниманието на ръководството и на търговците е съсредоточено върху развитието на бизнеса на тези клиенти и се инициират срещи, на които се представят предимствата на балансираните рецепти, с които работи дружеството и постиженията на клиенти които ползват производените от ВИАНД ЕАД фуражи. Погълването на екшн със

специалист по хранене и консултантските договори сключени с български и европейски специалисти е сериозна стъпка в тази насока. Има няколко нови български клиенти, с които започнаха разговори в месец декември и в месец януари се сключиха договори за доставка.

Към момента на изготвянето на отчета няма индикации за влошаване на финансовото състояние на някои от големите ни клиенти, но е факт, че има просрочия от някои клиенти, които предизвикват затруднение в планирането на паричните потоци от страна на ръководството. Част от румънските ни клиенти реализират стоката си на големи партии с кораби и парите съответно идват на траншове след реализирането ѝ. Това води до нарушение на паричните потоци в определени моменти и до нарушаване на кредитни лимити и правила.

Друга част от клиентите разчитат на субсидии и при закъснение от страна на правителствата, просрочията се увеличават. Това е валидно, както за български, така и за румънски клиенти.

Инвестиционната програма на ръководството предвижда разширение, както на пазарите, така и на гамата от продукти които ще се предлагат през новата финансова година.

Ръководството е в процес на преговори за придобиването на завод за производство на комбинирани фуражи в североизточната част на Румъния. Целта на сделката е да се стъпи на този по-отдаалечен пазар от съседна Румъния от една страна и да се повиши производство на дребни разфасовки за клиенти от селския двор. Към момента заводите на територията на Силистра и Русе, работят изключително за ферми от промишлен тип и много малко дребна разфасовка.

Заводът е работещ към момента на сделката и е с капацитет над 30 000 тона годишно производство от които дребна разфасовка до 18-20 000 тона. Очаква се до края на м. май да е приключил процеса по придобиването.

Друго инвестиционно намерение на ръководството е придобиването на ферма за птици в района на с. Славяново. Очаква се сделката да приключи до средата на м. май, след което да се премине към козметични ремонти на халетата и доставка на оборудване, след което от втората половина на годината да започне отглеждането на птици за месо.

СЪБИТИЯ СЛЕД КРАЯ НА ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД

Не са възникнали коригиращи събития или значителни некоригиращи събития между датата на финансовия отчет и датата на одобрението му за публикуване.

24.03.2018 г.

Изпълнителен директор:

/Корнелия Хаританова/

Грант Торнтон ООД
Бул. Черни връх № 26, 1421 София
Ул. Параскева Николау №4, 9000 Варна
Т (+3592) 987 28 79, (+35952) 69 55 44
F (+3592) 980 48 24, (+35952) 69 55 33
E office@bg.gt.com
W www.gtbulgaria.com

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

До едноличния акционер на
Вианд ЕАД
гр. София, бул. Джеймс Баучер 87

Доклад относно одита на финансовия отчет

Мнение

Ние извършихме одит на финансовия отчет на Вианд ЕАД („Дружеството“), съдържащ отчета за финансовото състояние към 31 декември 2017 г. и отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, отчета за промените в собствения капитал и отчета за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителните приложения към финансовия отчет, включващи и обобщено оповестяване на съществения счетоводни политики.

По наше мнение, приложеният финансов отчет дава вярна и честна представа за финансовото състояние на Дружеството към 31 декември 2017 г., неговите финансови резултати от дейността и паричните му потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от ЕС и българското законодателство.

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет“. Ние сме независими от Дружеството в съответствие с Етичния кодекс на професионалните счетоводители на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независим финансов одит, приложим в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с тези изисквания. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от доклад за дейността, изготвен от ръководството съгласно Закона за счетоводството, но не включва финансовия отчет и нашия одиторски доклад върху него.

Нашето мнение относно финансовия отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено. Във връзка с нашия одит на финансовия отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с финансовия отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване. В случай че на базата на

работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт. Нямаме какво да докладваме в това отношение.

Отговорност на ръководството за финансовия отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този финансов отчет в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от ЕС и българското законодателство, както и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на финансовия отчет ръководството носи отговорност за оценяване на способността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Дружеството или да преустанови дейността му, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали финансовият отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС и Закона за независимия финансов одит, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания във финансовия отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол;
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Дружеството;
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството;
- достигаме до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е

налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания във финансовия отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Дружеството да преустанови функционирането си като действащо предприятие;

- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на финансовия отчет, включително оповестяванията, и дали финансовият отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.

Ние комуникираме с лицата, натоварени с общо управление, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Доклад във връзка с други законови и регулаторни изисквания

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, описани по-горе в раздела „Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него“ по отношение на доклада за дейността, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискваните по МОС, съгласно Указанията на професионалната организация на дипломираните експерт-счетоводители и регистрираните одитори в България – Институт на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС). Тези процедури касаят проверки за наличието, формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството, приложим в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- (а) информацията, включена в доклада за дейността за финансовата година, за която е изготвен финансовия отчет, съответства на финансовия отчет;
- (б) докладът за дейността е изготвен в съответствие с приложимите законови изисквания;
- и
- (в) в резултат на придобитото познаване и разбиране на дейността на Дружеството и средата, в която то функционира, не сме установили случаи на съществено невярно представяне в доклада за дейността.

Грант Торнтон ООД
Одиторско дружество

Марий Апостолов
Управител

06 юни 2018 г.
гр. София

Емилия Маринова
Регистриран одитор, отговорен за одита

Отчет за финансовото състояние

Активи	Пояснение	31 декември 2017 '000 лв.	31 декември 2016 '000 лв. Презчислен	1 януари 2016 '000 лв. Презчислен
Нетекущи активи				
Нематериални активи	6	108	132	124
Имоти, машини и съоръжения	7	11 435	11 853	11 747
Инвестиционни имоти	10	471	462	462
Инвестиции в дъщерни предприятия	8	-	10	10
Отсрочени данъчни активи	11	357	372	415
Нетекущи активи		12 371	12 829	12 758
Текущи активи				
Материални запаси	12	8 765	6 866	8 583
Търговски и други вземания	14	10 398	13 968	15 577
Вземания от свързани лица	32	144	131	302
Пари и парични еквиваленти	15	72	336	200
Текущи активи		19 379	21 301	24 662
Общо активи		31 750	34 130	37 420

Съставил:

/Христина Маринова/

Изпълнителен директор:

/Корнелия Хаританова/

Дата: 24.03.2018 г.

Заверил съгласно одиторски доклад от дата 06.06.2018 г.:

Грант Торнтон ООД
 Одиторско дружество

Марий Апостолов
 Управител

Емилия Маринова
 Регистриран одитор, отговорен за одита

Отчет за финансовото състояние (продължение)

Собствен капитал и пасиви	Пояснение	31 декември 2017 '000 лв.	31 декември 2016 '000 лв. Презчислен	1 януари 2016 '000 лв. Презчислен
Собствен капитал				
Акционерен капитал	16.1	500	500	500
Резерви	16.2	12 083	10 950	9 656
Неразпределена печалба		1 036	1 243	1 621
Общо собствен капитал		13 619	12 693	11 777
Пасиви				
Нетекущи пасиви				
Пенсионни и други задължения към персонала	17.2	56	50	44
Дългосрочни заеми	18	-	797	1212
Задължения по финансов лизинг	9.1	205	290	293
Финансиране на нетекущи активи	20	705	756	820
Нетекущи пасиви		966	1 893	2 369
Текущи пасиви				
Пенсионни и други задължения към персонала	17.2	359	352	381
Краткосрочни заеми	18	10 869	11 641	13 077
Финансиране на нетекущи активи	20	50	64	64
Задължения по финансов лизинг	9.1	209	222	173
Търговски и други задължения	21	5 274	7 034	9 398
Краткосрочни задължения към свързани лица	32	345	231	175
Деривативи	13	12	-	-
Задължения за данъци върху дохода		47	-	6
Текущи пасиви		17 165	19 544	23 274
Общо пасиви		18 131	21 437	25 643
Общо собствен капитал и пасиви		31 750	34 130	37 420

Съставил:
/Христина Маринова/

Изпълнителен директор:
/Корнелия Хаританова/

Дата: 24.03.2018 г.

Заверил съгласно одиторски доклад от дата 06.06.2018 г.:

Грант Торнтон ООД
Одиторско дружество

Марий Апостолов
Управител

Емилия Маринова
Регистриран одитор, отговорен за одита

Отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за годината, приключваща на 31 декември 2017

	Пояснение	2017 '000 лв.	2016 '000 лв.
Приходи от продажби	22	72 882	84 345
Себестойност на продажбите	26	(65 121)	(76 277)
Брутна печалба		7 761	8 068
Приходи от финансиране на нетекущи активи	23	64	64
Други приходи	24	127	227
Печалба от продажба на нетекущи активи	25	4	45
Разходи по продажби	27	(4 783)	(4 761)
Административни разходи	28	(1 851)	(1 784)
Промяна в справедливата стойност на инвестиционни имоти	10	9	-
Печалба от оперативна дейност		1 331	1 859
Финансови разходи	29	(1 044)	(1 276)
Финансови приходи	29	870	812
Печалба преди данъци		1 157	1 395
Разходи за данъци върху дохода	30	(121)	(152)
Печалба за годината		1 036	1 243
Друг всеобхватен доход:			
Компоненти, които се рекласифицират в печалбата или загубата:			
Курсови разлики от преизчисление на чуждестранни дейности		40	3
Общо всеобхватен доход за годината		1 076	1 246

Съставил:
 /Христина Маринова/

Изпълнителен директор:
 /Корнелия Хаританова/

Дата: 24.03.2018 г.

Заверил съгласно одиторски доклад от дата 06.06.2018 г.:

Грант Торнтон ООД
 Одиторско дружество

Марий Апостолов
 Управител

Емилия Маринова
 Регистриран одитор, отговорен за одита

Отчет за промените в собствения капитал за годината, приключваща на 31 декември 2017

Всички суми са представени в '000 лв.

Салдо към 1 януари 2017 г.

Дивиденди

Сасаки със собствениците

Печалба за годината

Друг всеобхватен доход

Общо всеобхватен доход за годината

Разпределение на печалба към резерви

Салдо към 31 декември 2017 г.

Всички суми са представени в '000 лв.

Салдо към 1 януари 2016 г.

Ефект от корекция на грешка – пояснение 5.1

Салдо към 1 януари 2016 г. (преизчислено)

Дивиденди

Сасаки със собствениците

Печалба за годината

Друг всеобхватен доход

Общо всеобхватен доход за годината

Разпределение на печалба към резерви

Салдо към 31 декември 2016 г.

Съставил:

/Христина Маринова/

Дата: 24.03.2018 г.

Заверил съгласно одиторски доклада от дата 06.06.2018 г.:

Грант Торнтон ООД

Одиторско дружество

Марий Апостолов

Управител

Екатерина Маринова
Регистриран одитор, отговорен за одита

Изпълняващ директор:

/Корнелия Харитонова/

Отчет за паричните потоци за годината, приключваща на 31 декември 2017

Пояснение	2017 '000 лв.	2016 '000 лв.
Оперативна дейност		
Постъпления от продажби	85 615	94 523
Плащания към доставчици	(71 646)	(81 362)
Плащания към персонал и осигурителни институции	(3 222)	(3 076)
Парични потоци други от оперативна дейност	(8 186)	(6 505)
Плащания за данък върху дохода	(48)	(128)
Нетен паричен поток от оперативна дейност	2 513	3 452
Инвестиционна дейност		
Придобиване на имоти, машини и съоръжения	(421)	(967)
Постъпления от продажба на имоти, машини и съоръжения	36	73
Нетен паричен поток от инвестиционна дейност	(385)	(894)
Финансова дейност		
Получени заеми	4 675	4 762
Плащания по получени заеми	(6 255)	(6 586)
Плащания по финансов лизинг	(313)	(210)
Плащания на лихви	(178)	(150)
Плащания на дивиденди	(167)	(214)
Парични потоци други от финансова дейност	(16)	(72)
Нетен паричен поток от финансова дейност	(2 254)	(2 470)
Нетна промяна в пари и парични еквиваленти	(126)	88
Пари и парични еквиваленти в началото на годината	336	200
Парични потоци от положителни и отрицателни валутни курсови	(138)	48
Пари и парични еквиваленти в края на годината	15 72	336

Съставил:
 /Христина Маринова/

Изпълнителен директор:
 /Корнелия Хаританова/

Дата: 24.03.2018 г.

Заверил съгласно одиторски доклад от дата 06.06.2018 г.:

Грант Торитон ООД
 Одиторско дружество

Марий Апостолов
 Управител

Емилия Маринова
 Регистриран одитор, отговорен за одита

Пояснения към финансовия отчет

1. Предмет на дейност

Основната дейност на Визант ЕАД ("Дружеството") се състои от внос и износ, търговия със суровини и компоненти необходими за производство на комбинирани фуражи за животни и птици и производство на комбинирани фуражи за животни и птици. Дружеството има три клона на територията на страната, един клон в Румъния, както и дъщерно дружество в Македония, на което дружеството е 100% собственик на капитала.

Дружеството е регистрирано през 1995 г. Дружеството е преобразувано в еднолично акционерно дружество с едноличен собственик Иван Трифонов през юли 2010 г. Седалището и адресът на управление на Дружеството към датата на изготвяне на настоящия отчет е гр. София, бул. Джеймс Баучър №87, ет.7, който съвпада с адреса за кореспонденция. Дружеството е регистрирано в Търговския регистър с ЕИК 831742865.

Системата на управление на Дружеството е едностепенна със Съвет на директорите с членове:

Иван Михайлов Трифонов - Председател

Корнелия Славчева Хаританова – Изпълнителен директор, член

Христина Георгиева Маринова - член

Броят на персонала към 31 декември 2017 г. е 167 човека.

През финансовата 2017 г. собствеността е 100% на местно физическо лице.

2. Основа за изготвяне на финансовия отчет

Финансовият отчет на Дружеството е съставен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (МСФО, приети от ЕС). По смисъла на параграф 1, точка 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството, приложим в България, терминът „МСФО, приети от ЕС“ представляват Международните счетоводни стандарти (МСС), приети в съответствие с Регламент (ЕО) 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета.

Финансовият отчет е съставен в български лева, което е функционалната валута на Дружеството. Всички суми са представени в хиляди лева ('000 лв.) (включително сравнителната информация за 2016 г.), освен ако не е посочено друго.

Финансовият отчет е съставен при спазване на принципа на действащо предприятие.

Към датата на изготвяне на настоящия финансов отчет ръководството е направило преценка на способността на Дружеството да продължи своята дейност като действащо предприятие на база на наличната информация за предвидимото бъдеще. След извършения преглед на дейността се очаква, че Дружеството има достатъчно финансови ресурси, за да продължи оперативната си дейност в близко бъдеще и продължава да прилага принципа за действащо предприятие при изготвянето на финансовия отчет.

3. Промени в счетоводната политика

3.1. Нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, които са влезли в сила от 1 януари 2017 г.

Дружеството прилага следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти, които имат ефект върху финансовия отчет на Дружеството и са задължителни за прилагане от годишния период, започващ на 1 януари 2017 г.:

МСС 7 „Отчети за паричните потоци“ (изменен) в сила от 1 януари 2017 г., приет от ЕС

Тези изменения изискват допълнително оповестяване, което ще позволи на ползвателите на финансови отчети да оценят промените в задължения, произтичащи от финансовата дейност. Дружеството категоризира тези промени като промени, произтичащи от парични потоци и непарични промени с допълнителни категории съгласно изискванията на МСС 7.

МСС 12 „Данъци върху дохода“ (изменен) в сила от 1 януари 2017 г., приет от ЕС

Тези изменения са във връзка с признаването на отсрочени данъчни активи за неизползвани загуби и поясняват как да се отчитат счетоводно отсрочени данъчни активи относно дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност.

3.2. Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Дружеството

Към датата на одобрение на този финансов отчет са публикувани нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти, но не са влезли в сила или не са приети от ЕС за финансовата година, започваща на 1 януари 2017 г., и не са били приложени от по-ранна дата от Дружеството. Информация за тези стандарти и изменения, които имат ефект върху финансовия отчет на Дружеството, е представена по-долу.

Ръководството очаква всички стандарти и изменения да бъдат приети в счетоводната политика на Дружеството през първия период, започващ след датата на влизането им в сила.

МСФО 9 „Финансови инструменти“ в сила от 1 януари 2018 г., приет от ЕС

МСФО 9 „Финансови инструменти“ заменя МСС 39 „Финансови инструменти: признаване и оценяване“. Новият стандарт въвежда значителни промени в класификацията и оценяването на финансови активи и нов модел на очакваната кредитна загуба за обезценка на финансови активи. МСФО 9 включва и ново ръководство за отчитане на хеджирането.

Ръководството на Дружеството е анализирано следните области, които са с очакван ефект от прилагането на МСФО 9:

- класификацията и оценяването на финансовите активи на Дружеството следва да бъдат прегледани на базата на новите критерии, които взимат под внимание договорените парични потоци за активите и бизнес модела, по който те са управлявани. Ръководството държи повечето финансови активи, за да събира съответните парични потоци и оценява видовете парични потоци, за да класифицира правилно финансовите активи.

В резултат на извършения анализ, не се очаква новите изисквания да имат ефект върху класифицирането и отчитането на тези финансови активи, които се състоят предимно от търговски вземания.

- обезценка на базата на очакваната загуба следва да бъде призната относно търговските вземания на Дружеството, освен ако те не бъдат класифицирани по справедлива стойност в печалбата или загубата съгласно новите критерии. За договорни активи, възникнали при прилагането на МСФО 15 и търговски вземания Дружеството ще прилага опростен модел за признаване на очакваните загуби за обезценка, тъй като тези активи не съдържат финансов компонент. На базата на извършени до момента изчисления и предвид прилаганата политика за обезценяване на търговски вземания до момента включително и високия процент събираемост, Дружеството не очаква съществен ефект в размера на обезценката на търговски вземания.

МСФО 15 „Приходи от договори с клиенти” в сила от 1 януари 2018 г., приет от ЕС

МСФО 15 заменя МСС 18 „Приходи“, МСС 11 „Договори за строителство“ и свързани с тях разяснения и въвежда нов модел за признаване на приходите на базата на контрол. Новият стандарт променя правилата за определяне дали приходите са признават към даден момент или през даден период от време и води до разширяване и подобряване на оповестяванията относно приходите. МСФО 15 е базирано на основен принцип, който изисква дружеството да признава приход по начин, който отразява прехвърлянето на стоки или предоставянето на услуги на клиентите и в размер, който отразява очакваното възнаграждение, което дружеството ще получи в замяна на тези стоки или услуги. Допуска се по-ранното прилагане на стандарта. Дружествата следва да прилагат стандарта ретроспективно за всеки представен преходен период или ретроспективно като кумулативният ефект от първоначалното признаване се отразява в текущия период. Ръководството е в процес на преглед и анализ на всички свои договори, за да оцени ефекта от прилагането на стандарта, но все още не може да представи количествена информация. Въпреки това и предвид характера на приходите, не се очакват съществени промени в начина и времето на признаване на основните приходи от дейността.

МСФО 15 „Приходи от договори с клиенти” (изменен) в сила от 1 януари 2018 г., приет от ЕС

Тези изменения включват указания за идентифициране на задължения за изпълнение, за отчитане на лицензи за интелектуална собственост и за преценка дали става въпрос за принципал или агент (брутно или нетно представяне на приходите).

МСФО 16 „Лизинги” в сила от 1 януари 2019 г., приет от ЕС

Този стандарт заменя указанията на МСС 17 и въвежда значителни промени в отчитането на лизинги особено от страна на лизингополучателите.

Съгласно МСС 17 от лизингополучателите се изискваше да направят разграничение между финансов лизинг (признат в баланса) и оперативен лизинг (признат извънбалансово). МСФО 16 изисква лизингополучателите да признават лизингово задължение, отразяващо бъдещите лизингови плащания, и 'право за ползване на актив' за почти всички лизингови договори. МСС е включила право на избор за някои краткосрочни лизинги и лизинги на малощенни активи; това изключение може да бъде приложено само от лизингополучателите.

Счетоводното отчитане от страна на лизингодателите остава почти без промяна.

Съгласно МСФО 16 за договор, който е или съдържа лизинг, се счита договор, който предоставя правото за контрол върху ползването на актива за определен период от време срещу възнаграждение. Ръководството е в процес на оценяване на ефекта от прилагането на стандарта, но все още не може да представи количествена информация.

Следните нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти, които са публикувани, но не са влезнали все още в сила, не се очаква да имат съществен ефект върху финансовите отчети на Дружеството:

- МСФО 2 „Плащане на базата на акции“ (изменен) в сила от 1 януари 2018 г., все още не е приет от ЕС
- МСФО 4 „Застрахователни договори“ (изменен) в сила от 1 януари 2018 г., приет от ЕС
- МСФО 9 „Финансови инструменти“ (изменен) – Отчитане на хеджирането, в сила от 1 януари 2018 г., приет от ЕС
- МСФО 9 „Финансови инструменти“ (изменен) – Предплащания с отрицателно компенсиране, в сила от 1 януари 2019 г., все още не е приет от ЕС
- МСФО 10 „Консолидирани финансови отчети“ и МСС 28 „Инвестиции в асоциирани предприятия и съвместни предприятия“ (изменени), датата на влизане в сила още не е определена, все още не са приети от ЕС
- МСС 40 „Инвестиционни имоти“ (изменен) – Трансфер на инвестиционни имоти в сила от 1 януари 2018 г., все още не е приет от ЕС
- МСФО 14 „Отсрочени сметки при регулирани цени“ в сила от 1 януари 2016 г., все още не е приет от ЕС
- МСС 28 „Инвестиции в асоциирани предприятия и съвместни предприятия“ (изменен) – Дългосрочни участия в асоциирани и съвместни предприятия в сила от 1 януари 2019 г., все още не е приет от ЕС
- КРМСФО 22 „Сделки и авансови плащания в чуждестранна валута“ в сила от 1 януари 2018 г., все още не е приет от ЕС
- Годишни подобрения на МСФО 2014-2016 г.

4. Счетоводна политика

4.1. Общи положения

Най-значимите счетоводни политики, прилагани при изготвянето на този финансов отчет, са представени по-долу.

Финансовият отчет е изготвен при спазване на принципите за оценяване на всички видове активи, пасиви, приходи и разходи съгласно МСФО. Базите за оценка са оповестени подробно по-нататък в счетоводната политика към финансовия отчет.

Следва да се отбележи, че при изготвянето на представения финансов отчет са използвани счетоводни оценки и допускания. Въпреки че те са базирани на информация, предоставена на ръководството към датата на изготвяне на финансовия отчет, реалните резултати могат да се различават от направените оценки и допускания.

4.2. Представяне на финансовия отчет

Финансовият отчет е представен в съответствие с МСС 1 „Представяне на финансови отчети“ (ревизиран 2007 г.). Дружеството приема да представя отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход в единен отчет.

В отчета за финансовото състояние се представят два сравнителни периода, когато Дружеството:

- а) прилага счетоводна политика ретроспективно;
- б) преизчислява ретроспективно позиции във финансовия отчет; или
- в) прекласифицира позиции във финансовия отчет

В отчета за финансовото състояние са представени два сравнителни периода, защото Дружеството преизчислява ретроспективно позиции във финансовия отчет в резултат на грешка.

4.3. Инвестиции в дъщерни предприятия

Дъщерни предприятия са всички предприятия, които се намират под контрола на Дружеството. Контролът върху дъщерните предприятия на Дружеството се изразява във възможността му да ръководи и определя финансовата и оперативната политика на дъщерните предприятия, така че да се изважат изгоди в резултат на дейността им. В индивидуалния финансов отчет на Дружеството инвестициите в дъщерни предприятия се отчитат по себестойност.

Дружеството признава дивидент от дъщерно предприятие в печалбата или загубата в своите индивидуални финансови отчети, когато бъде установено правото му да получи дивидента.

4.4. Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута на Дружеството по официалния обменен курс към датата на сделката (централния курс на Българска народна банка). Печалбите и загубите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период, се признават в печалбата или загубата.

Непаричните позиции, оценявани по историческа цена в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата на сделката и са преоценени към 31 декември 2016 г. Непаричните позиции, оценявани по справедлива стойност в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата, на която е определена справедливата стойност.

4.5. Приходи

Приходите включват приходи от продажба на стоки, произведена готова продукция, предоставяне на услуги и други. Приходите от основните стоки и услуги са представени в пояснение 22.

Приходите се оценяват по справедлива стойност на полученото или подлежащото на получаване възнаграждение, като не се включват данък добавена стойност всички търговски отстъпки и количествени работи, направени от Дружеството.

Приходът се признава, когато са изпълнени следните условия:

- Сумата на прихода може да бъде надеждно оценена;
- Вероятно е икономическите ползи от сделката да бъдат получени;
- Направените разходи или тези, които предстои да бъдат направени, могат надеждно да бъдат оценени;
- Критериите за признаване, които са специфични за всяка отделна дейност на Дружеството, са изпълнени. Те са определени в зависимост от продуктите или услугите, предоставени на клиента, и на договорните условия, както са изложени по-долу.

4.5.1. Продажба на стоки

Продажбата на стоки включва продажба на суровини за производство на комбинирани фуражи, фермерско оборудване и готови храни за животни, които не са произведени от Дружеството. Приход се признава, когато Дружеството е прехвърлило на купувача значимите ползи и рискове от собствеността на предоставените стоки. Счита се, че значимите рискове и ползи са прехвърлени на купувача, когато клиентът е приел стоките без възражение.

4.5.2. Предоставяне на услуги

Услугите, предоставяни от Дружеството, включват основно транспортни услуги със собствени или чужди транспортни средства.

4.5.3. Приходи от лихви и дивиденди

Приходите от лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент. Приходите от дивиденди се признават в момента на възникване на правото за получаване на плащането.

4.5.4. Приходи от финансиране

Първоначално финансиранятия се отчитат като приходи за бъдещи периоди (финансиране), когато има значителна сигурност, че Дружеството ще получи финансирането и ще изпълни условията, при които то е отпуснато. Финансиране, целящо да обезпечи Дружеството за текущо възникнали разходи се признава като приход в същия период, в който са възникнали разходите. Финансиране, целящо да компенсира Дружеството за направени разходи по придобиване на активи, се признава като приход от финансиране пропорционално на начислената за периода амортизация на активите, придобити с полученото финансиране.

4.6. Оперативни разходи

Разходите се признават на базата на пряка връзка между извършените разходи и приходите.

Когато икономическите изгоди се очаква да възникват през няколко финансови периоди и връзката им с приходите може да бъде определена само най-общо или косвено, разходите се признават на базата на процедури за систематично и рационално разпределение.

4.7. Разходи за лихви и разходи по заеми

Разходите за лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент.

Разходите по заеми основно представляват лихви по заемите на Дружеството. Всички разходи по заеми, които директно могат да бъдат отнесени към закупуването, строителството или производството на един отговарящ на условията актив, се капитализират през периода, в който се очаква активът да бъде завършен и приведен в готовност за използване или продажба. Останалите разходи по заеми следва да се признават като разход за периода, в който са възникнали, в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Финансови разходи“.

Когато са получени заеми без конкретно целево предназначение и те са използвани за придобиването на един отговарящ на условията актив, размерът на разходите по заеми, които могат да се капитализират, се определя чрез прилагане на процент на капитализация към разходите по този актив. Процентът на капитализация е средно претеглената величина на разходите по заеми, отнесени към заемите на Дружеството, които са непогасени през периода, като се изключат заемите, получени специално за целите на придобиване на един отговарящ на условията актив.

4.8. Нематериални активи

Нематериалните активи включват програмни продукти. Те се отчитат по цена на придобиване, включваща всички платени мита, невъзстановими данъци и направените преки разходи във връзка с подготовка на актива за експлоатация, при което

капитализираните разходи се амортизират въз основа на линейния метод през оценения срок на полезен живот на активите, тъй като се счита, че той е ограничен.

Последващите разходи, които възникват във връзка с нематериалните активи след първоначалното им признаване, се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за периода на тяхното възникване, освен ако благодарение на тях активът може да генерира повече от първоначално предвидените бъдещи икономически ползи и когато тези разходи могат надеждно да бъдат оценени и отнесени към актива. Ако тези условия са изпълнени, разходите се добавят към себестойността на актива.

Очакваният полезен живот и методът на амортизация се преразглеждат в края на всяка финансова година, като промените в приблизителните оценки, ако има такива, се признават в периода, в който възникват.

Амортизацията се изчислява, като се използва линейният метод за период от 2 до 10 години в зависимост от очаквания период на използване. Разходите за амортизация са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация на нефинансови активи“.

Печалбата или загубата от продажбата на нематериални активи се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на активите и се отразява в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Печалба/(Загуба) от продажба на нетекучи активи“.

Избраният праг на същественост за нематериалните активи на Дружеството е в размер на 700 лв.

4.9. Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините, съоръженията и оборудването, държани за производството или доставката на стоки и услуги, както и за административни цели, се отчитат по цена на придобиване, която включва покупната цена или стойността на изграждане на актива, намалена с размера на начислената амортизация и евентуалната загуба от обезценка.

Разходите за придобиване на дълготрайни активи се отчитат по цена на придобиване, намалена с евентуалната загуба от обезценка. Цената на придобиване включва покупната цена, транспортните разходи и други разходи, пряко свързани със завършване на актива. Амортизацията на актива започва след въвеждането му в употреба.

Последващите разходи, свързани с определен актив от имоти, машини и съоръжения, се прибавят към балансовата сума на актива, когато е вероятно Дружеството да има икономически ползи, надвишаващи първоначално оценената ефективност на съществуващия актив. Всички други последващи разходи се признават за разход за периода, в който са направени.

Остатъчната стойност и полезният живот на имоти, машини и съоръжения се преценяват от ръководството към всяка отчетна дата.

Имоти, машини и съоръжения, придобити при условията на финансов лизинг, се амортизират на база на очаквания полезен срок на годност, определен посредством сравнение с подобни собствени активи на Дружеството, или на база на лизинговия договор, ако неговият срок е по-кратък.

Амортизацията на имоти, машини и съоръжения се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен живот на отделните групи активи, както следва:

• Сгради	25-30 години
• Машини	3-5 години
• Съоръжения	10-50 години
• Транспортни средства	4-12.5 години
• Стопански инвентар	6.6 години
• Компютри	2-5 години

Печалбата или загубата от продажбата на имоти, машини и съоръжения се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на актива и се признава в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Печалба/ (Загуба) от продажба на нетекущи активи”.

Избраният праг на същественост за имотите, машините и съоръженията на Дружеството е в размер на 700 лв.

4.10. Отчитане на лизинговите договори

В съответствие с изискванията на МСС 17 „Лизинг” правата за разпореждане с актива се прехвърлят от лизингодателя върху лизингополучателя в случаите, в които лизингополучателят понася съществените рискове и изгоди, произтичащи от собствеността върху наетия актив.

При сключване на договор за финансов лизинг активът се признава в отчета за финансовото състояние на лизингополучателя по по-ниската от двете стойности – справедливата стойност на наетия актив и настоящата стойност на минималните лизингови плащания плюс непредвидени плащания, ако има такива. В отчета за финансовото състояние се отразява и съответното задължение по финансов лизинг, независимо от това дали част от лизинговите плащания се дължат авансово при сключване на договора за финансов лизинг.

Впоследствие лизинговите плащания се разпределят между финансов разход и намаляване на неплатеното задължение по финансов лизинг.

Активите, придобити при условията на финансов лизинг, се амортизират в съответствие с изискванията на МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения” или МСС 38 „Нематериални активи”.

Лихвената част от лизинговата вноска представлява постоянен процент от непогасеното задължение и се признава в печалбата или загубата за периода на лизинговия договор.

Всички останали лизингови договори се считат за оперативни лизингови договори. Плащанията по оперативен лизингов договор се признават като разходи по линейния метод за срока на споразумението. Разходите, свързани с оперативния лизинг, напр. разходи за поддръжка и застраховки, се признават в печалбата или загубата в момента на възникването им.

4.11. Тестове за обезценка на нематериални активи и имоти, машини и съоръжения

При изчисляване размера на обезценката Дружеството дефинира най-малката разграничима група активи, за която могат да бъдат определени самостоятелни парични потоци (единица, генерираща парични потоци). В резултат на това някои от активите подлежат на тест за обезценка на индивидуална база, а други – на база на единица, генерираща парични потоци.

Всички активи и единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка поне веднъж годишно. Всички други отделни активи или единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка, когато събития или промяна в обстоятелствата индиректно, че тяхната балансова стойност не може да бъде възстановена.

4.12. Инвестиционни имоти

Дружеството отчита като инвестиционни имоти сгради, които се държат за получаване на приходи от наем и увеличение на капитала, по модела на справедливата стойност.

Инвестиционните имоти се оценяват първоначално по себестойност, включваща покупната цена и всякакви разходи, които са пряко свързани с инвестиционния имот, например хонорари за правни услуги, данъци по прехвърляне на имота и други разходи по сделката.

Инвестиционните имоти се преоценяват на годишна база и се включват в отчета за финансовото състояние по пазарните им стойности. Те се определят от независими оценители с професионална квалификация и значителен професионален опит в зависимост от характера и местонахождението на инвестиционните имоти, базирайки се на доказателства за пазарните условия.

Всяка печалба или загуба от промяна в справедливата стойност или от продажба на даден инвестиционен имот се признава незабавно в печалбата или загубата на ред „Промяна в справедливата стойност на инвестиционни имоти“.

Дружеството отписва инвестиционните си имоти при продажбата им или при трайното им изваждане от употреба, в случай че не се очакват никакви икономически изгоди от тяхното освобождаване. Печалбите или загубите, възникващи от изваждането им от употреба или тяхната продажба, се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход и се определят като разлика между нетните постъпления от освобождаването на актива и балансовата му стойност.

4.13. Финансови инструменти

Финансовите активи и пасиви се признават, когато Дружеството стане страна по договорни споразумения, включващи финансови инструменти.

Финансов актив се отписва, когато се загуби контрол върху договорните права, които съставляват финансовия актив, т.е. когато са изтекли правата за получаване на парични потоци или е прехвърлена значимата част от рисковете и изгодите от собствеността.

Финансов пасив се отписва при неговото погасяване, изплащане, при анулиране на сделката или при изтичане на давностния срок.

При първоначално признаване на финансов актив и финансов пасив Дружеството ги оценява по справедлива стойност плюс разходите по транзакцията с изключение на финансовите активи и пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, които се признават първоначално по справедлива стойност.

Финансовите активи се признават на датата на сделката.

Финансовите активи и финансовите пасиви се оценяват последващо, както е посочено по-долу.

4.13.1. Финансови активи

С цел последващо оценяване на финансовите активи, с изключение на хеджиращите инструменти, те се класифицират в следните категории:

- кредити и вземания;
- парични средства и парични еквиваленти;
- инвестиции, държани до падеж;
- финансиране за дълготрайни активи.

Финансовите активи се разпределят към отделните категории в зависимост от целта, с която са придобити. Категорията на даден финансов инструмент определя метода му на оценяване и дали приходите и разходите се отразяват в печалбата или загубата или в другия всеобхватен доход на Дружеството. Всички финансови активи с изключение на тези, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, подлежат на тест за обезценка към датата на финансовия отчет. Финансовите активи се обезценяват, когато съществуват обективни доказателства за това. Прилагат се различни критерии за определяне на загубата от обезценка в зависимост от категорията на финансовите активи, както е описано по-долу.

Всички приходи и разходи, свързани с притежаването на финансови инструменти, се отразяват в печалбата или загубата при получаването им, независимо от това как се оценява балансовата стойност на финансовия актив, за който се отнасят, и се представят в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на редове „Финансови разходи“, „Финансови приходи“ или „Други финансови позиции“, с изключение на загубата от обезценка на търговски вземания, която се представя на ред „Други разходи“.

Кредити и вземания

Кредити и вземания, възникнали първоначално в Дружеството, са недеривативни финансови инструменти с фиксирани плащания, които не се търгуват на активен пазар. Кредитите и вземанията последващо се оценяват по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва, намалена с размера на обезценката. Всяка промяна в стойността им се отразява в печалбата или загубата за текущия период. Парите и паричните еквиваленти, търговските и по-голямата част от други вземания на Дружеството спадат към тази категория финансови инструменти. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е незначителен.

Значими вземания се тестват за обезценка по отделно, когато са просрочени към датата на финансовия отчет или когато съществуват обективни доказателства, че контрагентът няма да изпълни задълженията си. Всички други вземания се тестват за обезценка по групи, които се определят в зависимост от индустрията и региона на контрагента, както и от други кредитни рискове, ако съществуват такива. В този случай процентът на обезценката се определя на базата на исторически данни относно непогасени задължения на контрагенти за всяка идентифицирана група. Загубата от обезценка на търговските вземания се представя в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи по продажби“.

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, са активи, които са държани за търгуване или са определени при първоначалното им признаване като финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата. Всички деривативни финансови активи, освен ако не са специално определени като хеджиращи инструменти, попадат в тази категория. Активите от тази категория се оценяват по справедлива стойност, чиито изменения се признават в печалбата или загубата. Всяка

печалба или загуба, произтичаща от деривативни финансови инструменти, е базирана на промени в справедливата стойност, която се определя от транзакции на активен пазар или посредством оценъчни методи при липсата на активен пазар.

4.13.2. Финансови пасиви

Финансовите пасиви на Дружеството включват банкови заеми и овърдрафти, търговски и други задължения и задължения по финансов лизинг.

Финансовите пасиви се признават, когато съществува договорно задължение за плащане на парични суми или друг финансов актив на друго предприятие или договорно задължение за размяна на финансови инструменти с друго предприятие при потенциално неблагоприятни условия. Всички разходи, свързани с лихви, и промени в справедливата стойност на финансови инструменти, ако има такива, се признават в печалбата или загубата на ред „Финансови разходи“ или „Финансови приходи“.

Финансовите пасиви се оценяват последващо по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва, с изключение на финансови инструменти, държани за търгуване или определени за оценяване по справедлива стойност в печалбата или загубата, които се оценяват по справедлива стойност с отчитане на промените в печалбата или загубата.

Банковите заеми са с цел подпомагане на дейността на Дружеството. Те са отразени в отчета за финансовото състояние на Дружеството, нетно от разходите по получаването на заемите. Финансови разходи като премия, платима при уреждане на дълга или обратното му изкупуване, и преки разходи по сделката се отнасят в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на принципа на начислението, като се използва методът на ефективния лихвен процент, и се прибавят към преносната стойност на финансовия пасив до степента, в която те не се уреждат към края на периода, в който са възникнали.

Търговските задължения се признават първоначално по номинална стойност и впоследствие се оценяват по амортизирана стойност, намалена с плащания по уреждане на задължението.

Дивидентите, платими на акционерите, се признават, когато дивидентите са одобрени на общото събрание на акционерите.

4.13.3. Деривативи

При хеджиране на парични потоци се изисква специфично счетоводно третиране на деривативите, определени за хеджиращи инструменти. При отчитане на хеджирането следва да се спазват строги изисквания по отношение на документацията, вероятността на възникване на сделката с хеджиращи инструменти и ефективността на хеджирането. Всички други деривативни финансови инструменти се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата.

За разглежданите отчетни периоди, Дружеството е определяло форуърдни валутни договори като хеджиращи инструменти при хеджиране на парични потоци. Тези споразумения са сключени с цел намаляване на риска от промени във валутните курсове, възникващи в резултат на правнообвързващи поръчки за продажби и покупки, деноминирани в чуждестранна валута. За представените отчетни периоди това е довело до признаването на финансови активи и пасиви, посочени в отчета за финансовото състояние като текущи финансови активи и текущи финансови пасиви.

Всички деривативни финансови инструменти, използвани за хеджиране, се признават първоначално по справедлива стойност и последващо се отчитат по справедлива стойност в отчета за финансовото състояние.

Хеджиране на справедлива стойност

Промените в справедливата стойност на деривативите, определени като хеджиращи инструменти, се отчитат в печалбата или загубата в текущия период засадо с промените в справедливата стойност на хеджираната позиция.

Хеджирането се прекратява, когато хеджиращият инструмент е с изтекъл срок или е продаден, прекратен или упражнен, когато хеджирането повече не отговаря на критериите за отчитане на хеджирането или Дружеството отменя определеното хеджиране. От този момент всяка корекция на балансовата стойност на хеджиращия инструмент, за която се използва методът на ефективния лихвен процент, започва да се амортизира в печалбата или загубата.

Хеджиране на парични потоци

В степента, до която хеджирането е ефективно, промените в справедливата стойност на деривативите, определени като хеджиращи инструменти при хеджиране на парични потоци, се отчитат в другия всеобхватен доход и се включват в резервите за хеджиране на парични потоци в собствения капитал. Всяка неефективност при хеджиращите взаимоотношения се признава незабавно в печалбата или загубата.

Когато хеджирана позиция се отрази в печалбата или загубата за текущия период, всяка печалба, призната в предходни периоди в другия всеобхватен доход, се рекласифицира от собствения капитал в печалбата или загубата и се представя като рекласифицираща корекция в другия всеобхватен доход. Ако нефинансов актив или пасив е признат в резултат от хеджирана транзакция, печалбите и загубите, признати в предходни периоди в другия всеобхватен доход, се включват в първоначална оценка на хеджираната позиция.

Ако не се очаква да бъде извършена дадена прогнозирана транзакция или хеджиращият инструмент е станал неефективен, всяка свързана с него печалба или загуба, призната първоначално в другия всеобхватен доход, се отчита незабавно в печалбата или загубата.

Хеджиране на нетна инвестиция

Хеджирането на нетна инвестиция в чуждестранна дейност се отчита подобно на хеджирането на паричен поток. Частта от печалбата или загубата от хеджиращия инструмент, която се определя като ефективно хеджиране, се признава в друг всеобхватен доход и се натрупва в резерва от преизчисление на чуждестранна дейност, а неефективната част се признава в печалбата или загубата.

Печалбата или загубата от хеджиращия инструмент, свързана с ефективната част на хеджирането, която е била призната в друг всеобхватен доход, се прекласифицира от собствения капитал в печалба или загуба като корекция от прекласификация при освобождаване или частично освобождаване от чуждестранна дейност.

4.14. Материални запаси

Материалните запаси включват материали, готова продукция и стоки. В себестойността на материалните запаси се включват директните разходи по закупуването им и други преки разходи, свързани с доставката им. Финансовите разходи не се включват в стойността на материалните запаси. Към края на всеки отчетен период материалните запаси се оценяват по по-ниската от себестойността им и тяхната нетна реализуема стойност. Сумата на всяка

обезценка на материалните запаси до нетната им реализуема стойност се признава като разход за периода на обезценката.

Нетната реализуема стойност представлява очакваната продажна цена на материалните запаси, намалена с очакваните разходи по продажбата. В случай че материалните запаси са били вече обезценени до нетната им реализуема стойност и в последващ отчетен период се окаже, че условията довели до обезценката не са вече налице, то се възприема новата им нетна реализуема стойност. Сумата на възстановяването може да бъде само до размера на балансовата стойност на материалните запаси преди обезценката. Сумата на обратно възстановяване на стойността на материалните запаси се отчита като намаление на разходите за материали за периода, в който възниква възстановяването.

Дружеството определя разходите за материални запаси, като използва метода средно претеглена стойност.

При продажба на материалните запаси тяхната балансова стойност се признава като разход в периода, в който е признат съответният приход.

При продажба на материалните запаси тяхната балансова стойност се признава като разход в периода, в който е признат съответният приход.

4.15. Данъци върху дохода

Разходите за данъци, признати в печалбата или загубата, включват сумата на отсрочените и текущи данъци, които не са признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал.

Текущите данъчни активи и/или пасиви представляват тези задължения към или вземания от данъчните институции, отнасящи се за текущи или преходни отчетни периоди, които не са платени към датата на финансовия отчет. Текущият данък е дължим върху облагаемия доход, който се различава от печалбата или загубата във финансовите отчети. Изчисляването на текущия данък е базиран на данъчните ставки и на данъчните закони, които са в сила към края на отчетния период.

Отсрочените данъци се изчисляват по пасивния метод за всички временни разлики между балансовата стойност на активите и пасивите и тяхната данъчна основа. Отсрочен данък не се предвижда при първоначалното признаване на актив или пасив, освен ако съответната транзакция не засяга данъчната или счетоводната печалба.

Отсрочените данъчни активи и пасиви не се дисконтират. При тяхното изчисление се използват данъчни ставки, които се очаква да бъдат приложими за периода на реализацията им, при условие че те са влезли в сила или е сигурно, че ще влезнат в сила, към края на отчетния период.

Отсрочените данъчни пасиви се признават в пълен размер.

Отсрочени данъчни активи се признават, само ако съществува вероятност те да бъдат усвоени чрез бъдещи облагаеми доходи. Относно преценката на ръководството за вероятността за възникване на бъдещи облагаеми доходи, чрез които да се усвоят отсрочени данъчни активи, вижте пояснение 11.

Отсрочени данъчни активи и пасиви се компенсират, само когато Дружеството има право и намерение да компенсира текущите данъчни активи или пасиви от същата данъчна институция.

Промяната в отсрочените данъчни активи или пасиви се признава като компонент от данъчния приход или разход в печалбата или загубата, освен ако те не са свързвани с позиции, признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал, при което съответният отсрочен данък се признава в другия всеобхватен доход или в собствения капитал.

4.16. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти се състоят от наличните пари в брой и парични средства по банкови сметки.

4.17. Собствен капитал, резерви и плащания на дивиденди

Акционерният капитал на Дружеството отразява номиналната стойност на емитираните акции.

Другите резерви включват законови резерви и общи резерви (вж. пояснение 16.2).

Неразпределената печалба включва текущия финансов резултат и натрупаните печалби и непокрити загуби от минали години.

Задълженията за плащане на дивиденди на акционерите са включени на ред „Задължения към свързани лица” в отчета за финансовото състояние, когато дивидентите са одобрени за разпределение от общото събрание на акционерите преди края на отчетния период.

Всички транзакции със собствениците на Дружеството са представени отделно в отчета за промените в собствения капитал.

4.18. Пенсионни и краткосрочни възнаграждения на служителите

Дружеството отчита краткосрочни задължения по компенсиреми отпуски, възникнали поради неизползван платен годишен отпуск в случаите, в които се очаква той да бъдат ползван в рамките на 12 месеца след датата на отчетния период, през който наетите лица са положили труда, свързан с тези отпуски. Краткосрочните задължения към персонала включват надбавки, заплати и социални осигуровки.

Съгласно изискванията на Кодекса на труда при прекратяване на трудовото правоотношение, след като служителът е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Дружеството е задължено да му изплати обезщетение в размер до шест брутни работни заплати. Дружеството е начисляло правно задължение за изплащане на обезщетения на наетите лица при пенсиониране в съответствие с изискванията на МСС 19 „Доходи на наети лица” на база на прогнозираните плащания за следващите пет години, дисконтирани към настоящия момент с дългосрочен лихвен процент на безрискови ценни книжа.

Дружеството не е разработвало и не прилага планове за възнаграждения на служителите след напускане.

Ръководството на Дружеството оценява задължението по изплащане на дефинирани доходи веднъж годишно с помощта на независим актюер. Оценката на задълженията е базирана на стандартни проценти на инфлацията, очаквана промяна на разходите за медицинско обслужване и смъртност. Бъдещи увеличения на заплатите също се вземат под внимание. Дисконтовите фактори се определят към края на всяка година като се взема предвид доходността на висококачествени корпоративни облигации, които са

деноминирани във валутата, в която доходите ще бъдат платени и са с падеж, близък до този на съответните пенсионни задължения.

Акционерските печалби или загуби се признават в другия всеобхватен доход и не се рекласифицират последващо в печалбата или загубата.

Нетните разходи за лихви, свързани с пенсионните задължения, са включени в отчета за печалбата или загубата/отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Финансови разходи“. Разходите по трудовия стаж са включени в „Разходи за персонала“.

Краткосрочните доходи на служителите, включително и полагаемите се отпуски, са включени в текущите пасиви на ред „Пенсионни и други задължения към персонала“ по нелисонтирана стойност, която Дружеството очаква да изплати.

4.19. Провизии, условни пасиви и условни активи

Провизиите се признават, когато има вероятност сегашни задължения в резултат от минало събитие да доведат до изходящ поток на ресурси от Дружеството и може да бъде направена надеждна оценка на сумата на задължението. Възможно е срочността или сумата на изходящия паричен поток да е несигурна. Провизии за бъдещи загуби от дейността не се признават.

Сумата, която се признава като провизия, се изчислява на база най-надеждната оценка на разходите, необходими за уреждане на сегашно задължение към края на отчетния период, като се вземат в предвид рисковете и несигурността, свързани със сегашното задължение. Когато съществуват редица подобни задължения, вероятната необходимост от изходящ поток за погасяване на задължението се определя, като се отчете групата на задълженията като цяло. Провизиите се дисконтират, когато ефектът от времените разлики в стойността на парите е значителен.

Обезщетения от трети лица във връзка с дадено задължение, за които Дружеството е сигурно, че ще получи, се признават като отделен актив. Този актив може и да не надвишава стойността на съответната провизия.

Провизиите се преразглеждат към края на всеки отчетен период и стойността им се коригира, за да се отрази най-добрата приблизителна оценка.

В случаите, в които се счита, че е малко вероятно да възникне изходящ поток на икономически ресурси в резултат на текущо задължение, пасив не се признава. Условните пасиви следва да се оценяват последващо по по-високата стойност между описаната по-горе сравнима провизия и първоначално признатата сума, намалена с натрупаната амортизация.

Вероятни входящи потоци на икономически ползи, които все още не отговарят на критериите за признаване на актив, се смятат за условни активи.

4.20. Несигурност на счетоводните приблизителни оценки

При изготвянето на финансовия отчет ръководството прави редица предположения, оценки и допускания относно признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи.

Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството.

Информацията относно съществените предположения, оценки и допускания, които оказват най-значително влияние върху признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи е представена по-долу.

4.20.1. Обезценка на нефинансови активи

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Дружеството изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци (вж. пояснение 4.11). При изчисляване на очакваните бъдещи парични потоци ръководството прави предположения относно бъдещите брутни печалби. Тези предположения са свързани с бъдещи събития и обстоятелства. Действителните резултати могат да се различават и да наложат значителни корекции в активите на Дружеството през следващата отчетна година.

В повечето случаи при определянето на приложимия дисконтов фактор се прави оценка на подходящите корекции във връзка с пазарния риск и рисковите фактори, които са специфични за отделните активи.

4.20.2. Полезен живот на амортизируеми активи

Ръководството преразглежда полезния живот на амортизируемите активи в края на всеки отчетен период.

Към 31 декември 2017 г. ръководството определя полезния живот на активите, който представлява очакваният срок на ползване на активите от Дружеството. Преносните стойности на активите са анализирани в пояснения 6 и 7. Действителният полезен живот може да се различава от направената оценка поради техническо и морално изхабяване, предимно на софтуерни продукти и компютърно оборудване.

4.20.3. Материални запаси

Материалните запаси се оценяват по по-ниската стойност от цената на придобиване и нетната реализуема стойност. При определяне на нетната реализуема стойност ръководството взема предвид най-надеждната налична информация към датата на приблизителната оценка.

4.20.4. Обезценка на вземания

Ръководството преценява адекватността на обезценката на трудносъбираеми и несъбираеми вземания от клиенти на база на възрастов анализ на вземанията, исторически опит за нивото на отписване на несъбираеми вземания, както и анализ на платежоспособността на съответния клиент, промени в договорените условия на плащане и др. Ако финансовото състояние и резултатите от дейността на клиентите се влошат над очакваното, стойността на вземанията, които трябва да бъдат отписани през следващи отчетни периоди, може да бъде по-голяма от очакваната към отчетната дата. Към 31 декември 2017 г. най-добрата преценка на ръководството за необходимата обезценка на вземанията възлиза на 4 740 хил. лв. (2016 г.: 4 383 хил. лв.). Допълнителна информация е предоставена в пояснение 14.

4.20.5. Задължение за изплащане на дефинирани доходи

Ръководството оценява веднъж годишно с помощта на независим актюер задължението за изплащане на дефинирани доходи. Действителната стойност на задължението може да се различава от предварителната оценка поради нейната несигурност. Оценката на задължението за изплащане на дефинирани доходи на стойност 58 хил. лв. към 31 декември 2017 г. (2016 г.: 52 хил. лв.) се базира на статистически показатели за инфлация, разходи за здравно обслужване и смъртност. Друг фактор, който оказва влияние, са предвидените от Дружеството бъдещи увеличения на заплатите. Дисконтовите фактори се определят към края на всяка година спрямо лихвените проценти на висококачествени корпоративни облигации, които са деноминирани във валутата, в която ще бъдат изплащани дефинираните доходи и които са с падеж, съответстващ приблизително на падежа на съответните пенсионни задължения. Несигурност в приблизителната оценка съществува по отношение на актюерските допускания, която може да варира и да окаже значителен ефект върху стойността на задълженията за изплащане на дефинирани доходи и свързаните с тях разходи.

4.20.6. Справедлива стойност на финансови инструменти

Ръководството използва техники за оценяване на справедливата стойност на финансови инструменти (при липса на котирани цени на активен пазар) и нефинансови активи. При прилагане на техники за оценяване ръководството използва в максимална степен пазарни данни и предположения, които пазарните участници биха възприели при оценяването на даден финансов инструмент. Когато липсват приложими пазарни данни, ръководството използва своята най-добра оценка на предположенията, които биха направили пазарните участници. Тези оценки могат да се различават от действителните цени, които биха били определени при справедлива пазарна сделка между информирани и желасещи страни в края на отчетния период.

5. Ефект от корекция на грешка

През периода Дружеството е извършило корекция на грешка от предходни периоди, касаеща признати в по-голям размер на отсрочените данъчни пасиви, свързани с имоти, машини и съоръжения, които са предмет на финансиране. Корекцията се отнася до намаляване на отсрочения данъчен пасив, който се определя като данъчен ефект върху разликата между счетоводната и данъчната балансова стойност на имотите, машините и съоръженията. Разликата, формирала отсрочения данъчен пасив преди корекцията включва и сумата на финансиранията за част от активите в група имоти, машини и съоръжения. Корекцията е представена ретроспективно и в отчета за финансовото състояние са представени два сравнителни периода. Извършената корекция има ефект върху резервите на Дружеството, където е прехвърлена неразпределената печалба от предходни периоди.

Отчет за финансовото състояние

Собствен капитал и пасиви	Пояснение	2016 ‘000 лв.	Прензчисление ‘000 лв.	2016 ‘000 лв. прензчислен
Активи				
Нетекущи активи				
Нематериални активи		124	-	124
Имоти, машини и съоръжения		11 747	-	11 747
Инвестиционни имоти		462	-	462
Инвестиции в дъщерни предприятия		10	-	10
Отсрочени данъчни активи	5.2	523	(108)	415
Общо нетекущи активи		12 866	(108)	12 758
Общо текущи активи		24 662	-	24 662
Общо активи		37 528	(108)	37 420
Собствен капитал				
Акционерен капитал		500	-	500
Резерви	5.1	9 764	(108)	9 656
Неразпределена печалба		1 621	-	1 621
Общо собствен капитал		11 885	(108)	11 777
Общо нетекущи пасиви		2 369	-	2 369
Общо текущи пасиви		23 274	-	23 274
Общо собствен капитал и пасиви		37 528	(108)	37 420

5.1 Прензчисление на резервите за 2016 г.

	‘000 лв.
Намаляване на неразпределената печалба, трансформирана в резерви към 1 януари 2016 г.	(108)
Общ ефект – намаляване на резервите	(108)

5.2 Признаване на ефектите в активите за 2016 г.

	‘000 лв.
Намаляване на отсрочен данъчен актив към 1 януари 2016 г.	(108)
Общ ефект – намаляване на нетната сума на отсрочените данъчни активи	(108)

6. Нематериални активи

Нематериални активи на Дружеството включват програмни продукти. Балансовите стойности за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	Програмни продукти	Програмни продукти в процес на внедряване	Общо
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Брутна балансова стойност			
Сaldo към 1 януари 2017 г.	548	3	551
Новопридобити активи, закупени	35	-	35
Трансфери	3	(3)	-
Сaldo към 31 декември 2017 г.	586	-	586
Амортизация			
Сaldo към 1 януари 2017 г.	(419)	-	(419)
Амортизация	(59)	-	(59)
Сaldo към 31 декември 2017 г.	(478)	-	(478)
Балансова стойност към 31 декември 2017 г.	108	-	108
	Програмни продукти	Програмни продукти в процес на внедряване	Общо
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Брутна балансова стойност			
Сaldo към 1 януари 2016 г.	487	-	487
Новопридобити активи, закупени	61	3	64
Сaldo към 31 декември 2016 г.	548	3	551
Амортизация			
Сaldo към 1 януари 2016 г.	(363)	-	(363)
Амортизация	(56)	-	(56)
Сaldo към 31 декември 2016 г.	(419)	-	(419)
Балансова стойност към 31 декември 2016 г.	129	3	132
Балансова стойност към 01 декември 2016 г.	124	-	124

Дружеството няма съществени договорни задължения за придобиване на нематериални активи към 31 декември 2017 г. или 31 декември 2016 г.

Всички разходи за амортизация се включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация на нефинансови активи“.

Дружеството не е заложило нематериални активи като обезпечения по свои задължения.

7. Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията на Дружеството включват основно земя, сгради, линии за производство на комбинирани фуражи, съоръжения за съхранение на суровини, автомобили. Балансовата стойност може да бъде анализирана, както следва:

	Земни и сгради	Машини, съоръжения и оборудване	Транспортни средства	Други	Активи в процес на изграждане	Общо
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Брутна балансова стойност						
Сaldo към 1 януари 2017 г.	3 076	10 407	2 592	70	138	16 283
Новопридобити активи	28	57	408	4	147	644
Трансфери	32	218	4	-	(254)	-
Отписани активи	-	(5)	(96)	-	-	(101)
Сaldo към 31 декември 2017 г.	3 136	10 677	2 908	74	31	16 826
Амортизации						
Сaldo към 1 януари 2017 г.	(624)	(2 416)	(1 327)	(63)	-	(4 430)
Отписани активи	-	5	65	-	-	70
Амортизации	(96)	(559)	(372)	(4)	-	(1 031)
Сaldo към 31 декември 2017 г.	(720)	(2 970)	(1 634)	(67)	-	(5 391)
Балансова стойност към 31 декември 2017 г.	2 416	7 707	1 274	7	31	11 435
	Земни и сгради	Машини, съоръжения и оборудване	Транспортни средства	Други	Активи в процес на изграждане	Общо
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Брутна балансова стойност						
Сaldo към 1 януари 2016 г.	3 038	9 738	2 300	70	298	15 444
Новопридобити активи	5	74	540	-	492	1 111
Трансфери	52	600	-	-	(652)	-
Отписани активи	(19)	(5)	(248)	-	-	(272)
Сaldo към 31 декември 2016 г.	3 076	10 407	2 592	70	138	16 283
Амортизации						
Сaldo към 1 януари 2016 г.	(544)	(1 900)	(1 198)	(58)	-	(3 700)
Отписани активи	15	5	201	-	-	221
Амортизации	(95)	(521)	(330)	(5)	-	(951)
Сaldo към 31 декември 2016 г.	(624)	(2 416)	(1 327)	(63)	-	(4 430)
Балансова стойност към 31 декември 2016 г.	2 452	7 991	1 265	7	138	11 853
Балансова стойност към 01 януари 2016 г.	2 494	7 838	1 105	12	298	11 747

Всички разходи за амортизация са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация на нефинансови активи“.

Дружеството към 31 декември 2017 г. или 31 декември 2016 г. не е имало съществени договорни задължения във връзка със закупуване на имоти, машини и съоръжения.

Новопридобитите активи през периода включват основно транспортни средства, машини и ремонт на сгради, машини и съоръжения. В новопридобитите през 2017 г. и 2016 г. активи няма включени капитализирани разходи за лихви.

Дружеството няма имоти, машини, съоръжения предоставени като обезпечение по свои задължения в към 31.12.2017 г. За повече информация виж пояснение 18.

8. Инвестиции в дъщерни предприятия

Дружеството има следните инвестиции в дъщерни предприятия:

Име на дъщерното предприятие	Страна на учредяване	Основна дейност	2017 участие		2016 участие	
			'000 лв.	%	'000 лв.	%
Виза Македония ЕООД	Македония	Търговия	-	100	10	100
			-		10	

Инвестицията в дъщерното дружество е отразена във финансовия отчет на Дружеството по метода на себестойността. С решение на едноличния собственик на капитала от 20.07.2017 г. инвестицията е отписана и е призната като загуба в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Други разходи“.

През 2017 г. и 2016 г. Дружеството не е получило дивиденди.

Дружеството няма условия задължения или други пост-ангажменти, свързани с инвестицията в дъщерното дружество (вж. пояснение 34).

9. Лизинг

9.1. Финансов лизинг като лизингополучател

Дружеството е придобило по договори за финансов лизинг леки, товарни автомобили и транспортни средства, обслужващи производствената дейност, включени в група „Транспортни средства“ (вж. пояснение 7), както и гранулираща машина, включена в група „Машини, съоръжения и оборудване“ (вж. пояснение 7). Нетната балансова стойност на активите, придобити по договори за финансов лизинг, възлиза на 982 хил. лв. (2016 г.: 971 хил. лв.).

Задълженията за финансов лизинг са обезпечени от съответните активи, придобити при условията на финансов лизинг.

Бъдещите минимални лизингови плащания в края на всеки от представените отчетни периоди са представени, както следва:

	Дължими минимални лизингови плащания		
	До 1 година '000 лв.	От 1 до 5 години '000 лв.	Общо '000 лв.
31 декември 2017 г.			
Лизингови плащания	221	211	432
Дисконтиране	(12)	(6)	(18)
Нетна настояща стойност	209	205	414
31 декември 2016 г.			
Лизингови плащания	237	299	536
Дисконтиране	(15)	(9)	(24)
Нетна настояща стойност	222	290	512

Лизинговите договори включват фиксирани лизингови плащания и опция за закупуване в края на срока на лизинга. Лизинговите договори са неотменяеми, но не съдържат други ограничения. Не са признавани разходи от условни наеми и не се очакват приходи от сублизинг, тъй като всички активи, за които са сключени лизингови договори, се използват само от Дружеството.

Справедливата стойност на задълженията по финансов лизинг се оценява на 432 хил. лв. (2016 г.: 536 хил. лв.), която отразява настоящата пм стойност и лихвените проценти по обезпечени банкови заеми при подобни условия.

9.2. Оперативен лизинг като лизингополучател

Бъдещите минимални плащания по договори за оперативен лизинг на Дружеството са представени, както следва:

	Дължими минимални лизингови плащания		
	До 1 година ‘000 лв.	От 1 до 5 години ‘000 лв.	Общо ‘000 лв.
Към 31 декември 2017 г.	153	562	715
Към 31 декември 2016 г.	140	22	162

Лизинговите плащания, признати като разход за периода, възлизат на 153 хил. лв. (2016 г.: 151 хил. лв.). Тази сума включва минималните лизингови плащания. Сублизингови плащания или условни плащания по наеми не са извършени или получени. Приход от сублизинг не се очаква да бъде реализиран, тъй като всички активи, придобити по договори за оперативен лизинг, се използват само от Дружеството.

Сключените договори за оперативен лизинг включват:

- договори за наем на автомобили със срок на действие 3 години без специални условия;
- договори за наем на сгради /офис и складови помещения/- безсрочни;
- договори за наем на сървъри за ERP система и електронна поща- безсрочни.

Договорите за оперативен лизинг на Дружеството не съдържат клаузи за условен наем. Нито един от договорите за оперативен лизинг не съдържа опция за подновяване или покупка, клаузи за увеличение или ограничения относно дивиденди, по-нататъшен лизинг или допълнителен дял.

10. Инвестиционни имоти

Инвестиционните имоти на Дружеството включват апартамент в с. Божурец, ж. к. „Трейшън Клифс Голф снд Спа Ризорт“, държан с цел отдаване под наем и увеличаване стойността на капитала.

Промените в балансовите стойности, представени в отчета за финансовото състояние, могат да бъдат обобщени, както следва:

	‘000 лв.
Балансова стойност към 1 януари 2016 г.	462
Балансова стойност към 31 декември 2016 г.	462
Нетна печалба от промяна на справедливата стойност	9
Балансова стойност към 31 декември 2017 г.	471

Справедливата стойност на инвестиционният имот, отчитани по модела на справедливата стойност, към датата на финансовия отчет възлиза на 471 хил. лв. Справедливата стойност е определена от Инженерингсервиз София ООД с доклад от 16.03.2018 г. на базата на сравнителен метод.

През периода Дружеството има сключен договор за управление на доходи от настаняване, в резултат на което реализира приходи от отдаване под наем на инвестиционния имот в размер на 13 хил. лв. (2016 г.: 0 лв.), които са представени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Други приходи“.

Инвестиционният имот не е заложен като обезпечение по заеми.

II. Отсрочени данъчни (активи)/ пасиви

Отсрочените данъци възникват в резултат на временни разлики и могат да бъдат представени, както следва:

Отсрочени данъчни (активи)/ пасиви	1 януари 2017	Признати в печалбата или загубата	31 декември 2017
	Преизчислен ‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Нетекущи активи			
Нематериални активи	1	(1)	-
Имоти, машини и съоръжения	87	(5)	82
Текущи активи			
Търговски и други вземания	(441)	24	(417)
Нетекущи пасиви			
Пенсионни и други задължения към персонала	(17)	1	(16)
Текущи пасиви			
Провизии	(2)	(4)	(6)
	<u>(372)</u>	<u>15</u>	<u>(357)</u>
Признати като:			
Отсрочени данъчни (активи)	<u>(460)</u>		<u>(439)</u>
Отсрочени данъчни пасиви	<u>88</u>		<u>82</u>
Нетно отсрочени данъчни (активи)	<u>(372)</u>		<u>(357)</u>

Отсрочените данъци за сравнителния период 2016 г. могат да бъдат обобщени, както следва:

Отсрочени данъчни (активи)/ пасиви	1 януари 2016	Признати в печалбата или загубата	31 декември 2016
	Преизчислен ‘000 лв.	‘000 лв.	Преизчислен ‘000 лв.
Нетекущи активи			
Нематериални активи	2	(1)	1
Имоти, машини и съоръжения	90	(3)	87
Текущи активи			
Търговски и други вземания	(488)	47	(441)
Нетекущи пасиви			
Пенсионни и други задължения към персонала	(15)	(2)	(17)
Текущи пасиви			
Провизии	(4)	2	(2)
	<u>(415)</u>	<u>43</u>	<u>(372)</u>
Признати като:			
Отсрочени данъчни (активи)	<u>(505)</u>		<u>(460)</u>
Отсрочени данъчни пасиви	<u>90</u>		<u>88</u>
Нетно отсрочени данъчни (активи)	<u>(415)</u>		<u>(372)</u>

Всички отсрочени данъчни активи са включени в отчета за финансовото състояние.

12. Материални запаси

Материалните запаси, признати в отчета за финансовото състояние, могат да бъдат анализирани, както следва:

	2017 ‘000 лв.	2016 ‘000 лв.
Материали	5 842	4 796
Стоки	2 713	1 510
Готова продукция	198	263
Други /стоки на път/	12	297
Материални запаси	8 765	6 866

През 2017 г. общо 31 331 хил. лв. от материалните запаси са отчетени като разход за суровини в печалбата или загубата (2016 г.: 37 835 хил. лв.).

Материални запаси в размер на 2 595 хил. лв. към 31 декември 2017 г. са предоставени като обезпечение на задължения по договор за банков заем за оборотни средства /доставка на зърно/ (2016 г.: 1 379 хил. лв.).

13. Деривативи

Балансовата стойност на деривативите на Дружеството може да бъде анализирана, както следва:

	2017 ‘000 лв.	2016 ‘000 лв.
Справедлива стойност:		
Деривативни финансови пасиви	12	-
Нетна справедлива стойност на деривативите	12	-

Всички деривативи са оценени по справедлива стойност.

Дружеството използва форуърдни валутни договори, за да намали валутния риск, възникващ от планираните покупки на стоки в щатски долари. Всички форуърдни валутни договори в щатски долари са определени като финансови инструменти за хеджиране на парични потоци в съответствие с МСС 39 „Финансови инструменти: признаване и оценяване“.

Форуърдните договори в щатски долари на Дружеството се отнасят до парични потоци, прогнозирани за периода януари- февруари 2018 г. Очакванията на ръководството на Дружеството са, че всички прогнозиранни сделки, за които е отчетено хеджиране, ще бъдат реализирани.

14. Търговски и други вземания

	2017 ‘000 лв.	2016 ‘000 лв.
Търговски вземания, брутно	9 273	12 611
Обезценка на търговски вземания	(946)	(846)
Търговски вземания	8 327	11 765
Съдебни и присъдени вземания	5 602	5 606
Обезценка на съдебни и присъдени вземания	(3 794)	(3 537)
Финансови активи	10 135	13 834

	2017 ‘000 лв.	2016 ‘000 лв.
Предплатени разходи	89	86
Данъци за възстановяване	74	30
Други вземания	6	1
Аванси – подотчетни лица	3	4
Аванси, платени на доставчици	91	13
Нефинансови активи	263	134
Търговски и други вземания	10 398	13 968

Балансовата стойност на вземанията е приблизително равна на справедливата им стойност. Всички търговски и други вземания на Дружеството са прегледани относно индикации за обезценка. Някои търговски вземания са обезценени и съответната обезценка в размер на 206 хил. лв. (2016 г.: 204 хил. лв.) е призната в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи по продажби“. Тези индивидуално обезценени вземания са от клиенти, които са в трудна икономическа ситуация.

Някои съдебни и присъдени вземания са обезценени и съответната обезценка в размер на 291 хил. лв. (2016 г.: 66 хил. лв.) е призната в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи по продажби“.

През 2017 г. и 2016 г. не е начислявана допълнителна обезценка на други вземания.

Изменението в обезценката на търговските и други вземания може да бъде представено по следния начин:

	2017 ‘000 лв.	2016 ‘000 лв.
Салдо към 1 януари	4 383	4 850
Отписани суми (несъбираеми)	(140)	(737)
Загуба от обезценка	497	270
Салдо към 31 декември	4 740	4 383

Търговски вземания в размер на 10 444 хил. лв. са заложили като обезпечение по договор за банков заем (овърдрафт) (виж пояснение 18).

Възрастов анализ на търговски и други вземания е представен в пояснение 36.2.

15. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти включват следните елементи:

	2017 ‘000 лв.	2016 ‘000 лв.
Парични средства банки и в брой:		
- български лева	57	33
- евро	5	5
- румънски лев	10	298
Пари и парични еквиваленти	72	336

Дружеството няма блокирани пари и парични еквиваленти.

16. Собствен капитал

16.1. Акционерен капитал

Регистрираният капитал на Дружеството се състои от 500 на брой напълно платени обикновени поименни акции с номинална стойност в размер на 1 000 лв. за акция. Към 31 декември 2017 г. собственик на 100% от акциите на Дружеството е Иван Михайлов Трифонов.

Няма промяна в структурата и броя на емитираните, платени акции през 2017 г. спрямо 2016 г. Не са издавани и/или обезсилвани акции.

16.2. Резерви

	Законови резерви	Други резерви	Резерв от преизчисление на чуждестранна дейност	Общо
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Салдо към 1 януари 2017 г.- преизчислено	50	10 881	19	10 950
Разпределение на печалба към резерви	-	1 093	-	1 093
Друг всеобхватен доход	-	-	40	40
Салдо към 31 декември 2017 г.	50	11 974	59	12 083
	Законови резерви	Други резерви	Резерв от преизчисление на чуждестранна дейност	Общо
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Салдо към 1 януари 2016 г. – преизчислено	50	9 590	16	9 656
Разпределение на печалба към резерви	-	1 291	-	1 291
Друг всеобхватен доход	-	-	3	3
Салдо към 31 декември 2016 г.- преизчислено	50	10 881	19	10 950

17. Възнаграждения на персонала

17.1. Разходи за персонала

Разходите за възнаграждения на персонала включват:

	2017 '000 лв.	2016 '000 лв.
Разходи за заплати	(3 071)	(2 914)
Разходи за социални осигуровки	(498)	(464)
Социални разходи	(110)	(159)
Обезщетения съгласно Кодекса на труда	(3)	(6)
Провизии за неизползвани отпуски и осигуровки върху тях	(8)	(4)
Провизии за обезщетения при пенсиониране	(4)	(5)
Разходи за персонала	(3 694)	(3 552)

17.2. Пенсионни и други задължения към персонала

Пенсионните и други задължения към персонала, признати в отчета за финансовото състояние, се състоят от следните суми:

	2017 ‘000 лв.	2016 ‘000 лв.
Нетекущи:		
Провизии за обезщетения при пенсиониране	56	50
Нетекущи пенсионни и други задължения към персонала	56	50
Текущи:		
Провизии за обезщетения при пенсиониране	2	2
Други краткосрочни задължения към персонала	357	350
Текущи пенсионни и други задължения към персонала	359	352

Текущата част от задълженията към персонала представляват задължения към служителите на Дружеството, които следва да бъдат уредени през 2018 г. Други краткосрочни задължения към персонала възникват главно във връзка с натрупани неизползвани отпуски в края на отчетния период и различни пенсионни плащания. Тъй като нито един служител няма право на по-ранно пенсиониране, останалата част от пенсионните задължения се считат за дългосрочни.

Съгласно изискванията на Кодекса на труда при прекратяване на трудовото правоотношение, след като служителът е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Дружеството е задължено да му изплати обезщетение в размер до шест брутни работни заплати. Дружеството е начисляло правно задължение за изплащане на обезщетения на наетите лица при пенсиониране в съответствие с изискванията на МСС 19 „Доходи на наети лица“ на база на прогнозираните плащания за следващите пет години, дисконтирани към настоящия момент с дългосрочен лихвен процент на безрискови ценни книжа.

Промените в провизиите за обезщетения при пенсиониране съгласно Кодекса на труда през годината са представени, както следва:

	2017 ‘000 лв.	2016 ‘000 лв.
Провизии за пенсиониране в началото на годината	52	46
Увеличение на провизиите в резултат на служители, навършващи възрастта за пенсиониране в следващите пет години	4	10
Дисконтиране	2	1
Изплатени обезщетения на персонала	-	(5)
Провизии за пенсиониране в края на годината	58	52

При определяне на пенсионните задължения са използвани следните актюерски допускания:

	2017	2016
Дисконтов процент	2.91%	2.91%
Очакван процент на увеличение на заплатите	1%	1%
Текущество на персонала	0.0729	0.0729

Ръководството на Дружеството е направило тези предположения с помощта на независими актюерски оценители и се считат за възможно най-добрата преценка на ръководството.

Значимите актюерски предположения при определянето на задълженията по планове с дефинирани доходи са свързани с дисконтовия процент, очаквания процент на увеличение на заплатите и текучество на персонала. Следващата таблица представя анализ на чувствителността и обобщава ефектите от промените в тези актюерски предположения върху задълженията по планове с дефинирани доходи към 31 декември 2017 г.:

2017		
Дисконтов процент	Увеличение с 0.5 %	Намаляние с 0.5 %
Увеличение/(Намаляние) на задълженията по планове с дефинирани доходи	(3)	3
Процент на увеличение на заплатите	Увеличение с 0.5 %	Намаляние с 0.5 %
Увеличение/(Намаляние) на задълженията по планове с дефинирани доходи	3	(3)

Анализът на чувствителността е базиран на промяна в само едно от предположенията. Той може да се различава от действителната промяна в задълженията за дефинирани доходи, тъй като промените в предположенията често са свързани помежду си.

18. Заеми

Заемите включват следните финансови пасиви:

	Текущи		Нетекущи	
	2017 ‘000 лв.	2016 ‘000 лв.	2017 ‘000 лв.	2016 ‘000 лв.
Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност:				
Банков заем (овърафт)	8 704	8 869	-	-
Банков заем за оборотни средства-доставка на зърно	2 162	1 379	-	-
Инвестиционен банков заем за изграждане на силози	-	415	-	797
Търговски заем	-	978	-	-
Лихви	3	-	-	-
Общо балансова стойност	10 869	11 641	-	797

Дружеството има сключени следните договори за заем:

- банков заем (овърафт) с лимит в размер на 10 000 хил. лв., усвоим в български лева, евро или щатски долари, гарантиран с договор за залог на вземания, покриващи минимум 120 % от усвоената част на заема, залог на стоки и поръчителство от

- едноличния собственик на капитала в размер на 11 500 хил. лв. Договорът за заем е с падеж 30.06.2018 г. и договорен пазарен плаващ лихвен процент плюс надбавка;
- банков заем за оборотни средства - доставка на зърно , с лимит в размер на 5 000 хил. лв., гарантиран със залог на стоки, покриващи минимум 120 % от усвоената част на заема и поръчителство от едноличния собственик на капитала в размер на 6 000 хил. лв. Заемът е със срок на погасяване 30.06.2018 г. и договорен пазарен плаващ лихвен процент плюс надбавка;
 - инвестиционен банков заем за изграждане на силози, усвоим на траншове с лимит 2 000 хил. лв., който е бил гарантиран с ипотека върху фуражна база с. Ситово и договорен пазарен плаващ лихвен процент плюс надбавка. Заемът е със срок на погасяване 30.11.2019 г., но е изцяло погасен предсрочно през 2017 година.
 - заем за оборотни средства, получен от търговско дружество в размер на 500 хил. евро със срок на погасяване 28.02.2017 г. Заемът е изцяло погасен през текущия отчетен период.

Краткосрочните заеми към 31 декември 2017 г. включват:

- банков заем (овърафит) в размер 8 703 хил. лв. (2016 г.: 8 869 хил. лв.);
- банков заем за оборотни средства-доставка на зърно 2 162 хил. лв. (2016 г.: 1 379 хил. лв.);
- начислени, но не изплатени лихви в размер на 3 хил. лв. (2016 г.: 0 лв.).

Всички заеми са деноминирани в български лева.

Съгласно условията на сключения договор за банков заем овърафит, Дружеството се задължава да поддържа съотношение „Дълг/собствен капитал“ не повече от 1.5 и съотношение „Финансов дълг/ Печалба преди лихви, данъци и амортизации“ не повече от 8. Към края на отчетния период тези изисквания са спазени.

Балансовата стойност на банковите заеми се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

19. Равнение на задълженията, произтичащи от финансова дейност

Промените в задълженията на Дружеството, произтичащи от финансова дейност, могат да бъдат класифицирани, както следва:

	Дългосрочни заеми	Краткосрочни заеми	Задължения по финансов лизинг	Общо
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
1 януари 2017	797	11 641	512	12 950
Парични потоци:				
Платвания	(797)	(5 617)	(331)	(6 745)
Постъпления	-	4 675	-	4 675
Непарични промени:				
Начислени лихви	-	170	18	188
Нови договори за лизинг	-	-	215	215
31 декември 2017	-	10 869	414	11 283

20. Финансиране на нетекущи активи

Финансирането на нетекущи активи може да бъде представено, както следва:

	2017 ‘000 лв.	2016 ‘000 лв.
Нетекущи:		
Финансиране на нетекущи активи	705	756
Общо нетекущо финансиране	<u>705</u>	<u>756</u>
Текущи активи:		
Финансиране на нетекущи активи	50	64
Общо нетекущо финансиране	<u>50</u>	<u>64</u>

През 2013 г. Дружеството е получило финансиране по договор от 09.03.2012 г. с Държавен фонд „Земеделие“ по мярка 123 „Добавяне на стойност към земеделски и горски продукти“ общо в размер на 1 083 хил. лв. Към 31.12.2017 г. няма нарушени условия по договора за финансиране. Приходите от финансиране се признават пропорционално на полезния живот на активите, за които е предназначено.

21. Търговски и други задължения

	2017 ‘000 лв.	2016 ‘000 лв.
Текущи:		
Търговски задължения в т.ч.		
Задължения към чуждестранни доставчици	3 059	5 530
Задължения към местни доставчици	1 594	969
Финансови пасиви	<u>4 653</u>	<u>6 499</u>
Данък добавена стойност	336	375
Задължения към клиенти по получени аванси	83	39
Данък върху доходите на физическите лица	49	45
Други данъци	32	30
Задължения за застраховки	28	1
Други краткосрочни задължения	93	45
Нефинансови пасиви	<u>621</u>	<u>535</u>
Търговски и други задължения	<u>5 274</u>	<u>7 034</u>

Нетната балансова стойност на текущите търговски и други задължения се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

22. Приходи от продажби

Приходите от продажби на Дружеството могат да бъдат анализирани, както следва:

	2017 ‘000 лв.	2016 ‘000 лв.
Продажби на готова продукция	39 461	46 753
Продажби на стоки и материали	33 346	37 569
Продажби на услуги и други	75	23
	<u>72 882</u>	<u>84 345</u>

23. Приходи от финансиране на нетекущи активи

Приходите от финансиране включват:

	2017 ‘000 лв.	2016 ‘000 лв.
Приходи от финансиране на нетекущи активи	64	64
	<u>64</u>	<u>64</u>

Приходите от финансиране на нетекущи активи са по договор, описан в пояснение 20.

24. Други приходи

Другите приходи на Дружеството включват:

	2017 ‘000 лв.	2016 ‘000 лв.
Приходи от излишъци на материални запаси	77	179
Други приходи	50	48
	<u>127</u>	<u>227</u>

25. Печалба от продажба на нетекущи активи

	2017 ‘000 лв.	2016 ‘000 лв.
Приходи от продажба	36	71
Балансова стойност на продадените нетекущи активи	(32)	(26)
Печалба от продажба на нетекущи активи	<u>4</u>	<u>45</u>

26. Себестойност на продажбите

Себестойност на продажбите включва:

	2017 ‘000 лв.	2016 ‘000 лв.
Отчетна стойност на продадените стоки	(31 077)	(35 697)
Разходи за суровини за производство на готова продукция /вкл. изменение на запасите от продукция/	(30 910)	(37 435)
Заплати и социални осигуровки	(1 369)	(1 294)
Материали и консумативи	(801)	(929)
Амортизация	(672)	(632)
Други разходи	(292)	(290)
	<u>(65 121)</u>	<u>(76 277)</u>

27. Разходи по продажбите

	2017 ‘000 лв.	2016 ‘000 лв.
Курьерски и транспортни услуги	(1 325)	(1 262)
Заплати и социални осигуровки	(1 109)	(1 023)
Поддръжка автомобили	(944)	(938)
Обезценка и отписване на търговски и други вземания	(497)	(272)
Амортизации	(211)	(188)
Наеми	(121)	(113)
Складови разходи	(97)	(145)
Застраховки	(85)	(107)
Консултантски услуги	(57)	(156)
Липси, фири, брак на материални запаси	(56)	(127)
Телефонни и пощенски разходи	(10)	(9)
Други	(271)	(421)
Общо	(4 783)	(4 761)

28. Административни разходи

Административните разходи са както следва:

	2017 ‘000 лв.	2016 ‘000 лв.
Заплати и социални осигуровки	(1 216)	(1 235)
Амортизации	(207)	(184)
Поддръжка коли	(88)	(71)
Разходи за ИТ услуги	(40)	(40)
Консултантски услуги	(38)	(14)
Наем	(32)	(38)
Застраховки	(30)	(28)
Одит	(27)	(13)
Телефонни и пощенски разходи	(12)	(14)
Обезценка на инвестиция в дъщерно дружество	(10)	-
Командировъчни	(12)	(11)
Охрана	(2)	(1)
Други	(137)	(135)
Общо	(1 851)	(1 784)

29. Финансови приходи и разходи

Финансовите разходи за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	2017 ‘000 лв.	2016 ‘000 лв.
Финансови разходи, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата		
Разходи по заеми, отчитани по амортизирана стойност:		
Разходи за лихви по банкови заеми	(170)	(232)
Разходи за лихви по финансов лизинг	(18)	(19)
Разходи за лихви по факторинг	(2)	(1)
Разходи за лихви-други	(26)	(24)
Общо разходи за лихви по финансови задължения, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата	(216)	(276)
Отрицателни разлики от промяна на валутните курсове	(698)	(890)
Банкови такси при плащания	(51)	(54)
Такси по банкови кредити	(55)	(45)
Загуби от оценка по справедлива стойност на форуърдни валутни договори	(12)	-
Такси по факторинг	(4)	(3)
Такси по инкаса	(6)	(6)
Други финансови разходи	(2)	(2)
Финансови разходи	(1 044)	(1 276)

Финансовите приходи за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	2017 ‘000 лв.	2016 ‘000 лв.
Финансови приходи, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата		
Приходи от лихви-други	-	6
Общо приходи от лихви по финансови активи, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата	-	6
Положителни разлики от промяна на валутните курсове	870	805
Други финансови приходи	-	1
Финансови приходи	870	812

30. Разходи за данъци върху дохода

Очакваните разходи за данъци, базирани на приложимата данъчна ставка за България в размер на 10 % (2016 г.: 10 %), и действително признатите данъчни разходи в печалбата или загубата могат да бъдат равнени, както следва:

	2017 ‘000 лв.	2016 ‘000 лв.
Печалба преди данъчно облагане	1 157	1 395
в т.ч загуба от дейността в Румъния	(161)	(5)
Очакван разход за данъци върху дохода	(132)	(140)
Данъчен ефект от:		
Корекции за разходи, непризнати за данъчни цели:	(162)	(144)
Корекции за приходи, освободени от данъчно облагане:	187	175
Текущ разход за данъци върху дохода в България	(107)	(109)
Общо текущ разход за данъци върху дохода	(107)	(109)
Отсрочени данъчни приходи:		
Възникване и обратно проявление на временни разлики	(14)	(43)
Разходи за данъци върху дохода	(121)	(152)

Пояснение 11 предоставя информация за отсрочените данъчни активи.

31. Сделки със свързани лица

Свързаните лица на Дружеството включват собственика, дъщерно предприятие, ключов управленски персонал и други описани по-долу.

Транзакциите със свързани лица не са извършвани при специални условия и не са предоставяни или получавани никакви гаранции.

31.1. Сделки със собственика

	2017 ‘000 лв.	2016 ‘000 лв.
Дивиденди	(150)	(330)

31.2. Сделки с други свързани лица под общ контрол

	2017 ‘000 лв.	2016 ‘000 лв.
Продажби		
- продажба на стоки и продукция	2 672	3 555
- продажба на услуги	32	1
- продажба на дълготрайни материални активи	-	6
Покупки		
- покупки на стоки и продукция	1 993	2 450
- покупки на услуги	120	113
- покупки на дълготрайни материални активи	-	3

31.3. Сделки с ключов управленски персонал

Ключовият управленски персонал на Дружеството включва членовете на Съвета на директорите. Дружеството е начислило заплати и други възнаграждения на изпълнителния директор и ключовия ръководен персонал за 2017 г. в общ размер съответно на 414 хил. лв. (2016 г.: 396 хил. лв.).

Дружеството не осигурява частен пенсионен план за служителите си и не изплаща възнаграждения под формата на акции.

32. Разчети със свързани лица в края на годината

	2017 ‘000 лв.	2016 ‘000 лв.
Текущи		
Вземания от:		
- други свързани лица под общ контрол	144	131
Общо текущи вземания от свързани лица	144	131
Общо вземания от свързани лица	144	131

	2017 ‘000 лв.	2016 ‘000 лв.
Текущи		
Задължения към:		
- други свързани лица под общ контрол	248	117
- едноличен собственик на капитала	97	114
Общо текущи задължения към свързани лица	345	231
Общо задължения към свързани лица	345	231

33. Безналични сделки

През текущия отчетен период Дружеството е осъществило следните инвестиционни и финансови сделки, при които не са използвани пари или парични еквиваленти и които не са отразени в отчета за паричните потоци:

- Дружеството е придобило по договори за финансов лизинг активи на обща стойност 218 хил. лв. (2016 г.: 269 хил. лв.)

34. Условни активи и условни пасиви

Към 31 декември 2017 г. Дружеството няма условни активи и пасиви.

35. Категории финансови активи и пасиви

Балансовите стойности на финансовите активи и пасиви на Дружеството могат да бъдат представени в следните категории:

Финансови активи	Пояснение	2017 ‘000 лв.	2016 ‘000 лв.
Търговски и други вземания	14	10 135	13 834
Вземания от свързани лица	32	144	131
Пари и парични еквиваленти	15	72	336
		10 351	14 301

Финансови пасиви	Пояснение	2017 ‘000 лв.	2016 ‘000 лв.
Заеми	18	10 869	12 438
Задължения по финансов лизинг	9.1	414	512
Търговски и други задължения	21	4 653	6 499
Задължения към свързани лица	32	345	231
		16 281	19 680

Информация относно счетоводната политика за всяка категория финансови инструменти е посочена в пояснение 4.13. Методите, използвани за оценка на справедливите стойности на финансови активи и пасиви, отчитани по справедлива стойност, са описани в пояснение 4.13. Описане на политиката и целите за управление на риска на Дружеството относно финансовите инструменти е представено в пояснение 36.

36. Рискове, свързани с финансовите инструменти

Цели и политика на ръководството по отношение управление на риска

Дружеството е изложено на различни видове рискове по отношение на финансовите си инструменти. Повече информация относно финансовите активи и пасиви по категории на Дружеството е посочена в пояснение 35. Най-значимите финансови рискове, на които е изложено Дружеството са пазарен риск, кредитен риск и ликвиден риск.

Управлението на риска на Дружеството се осъществява от централната администрация на Дружеството в сътрудничество със Съвета на директорите. Приоритет на ръководството е да осигури краткосрочните и средно сročни парични потоци, като намали излагането си на финансови пазари. Дългосрочните финансови инвестиции се управляват, така че да имат дългосрочна възвращаемост.

Дружеството не се занимава активно с търгуването на финансови активи за спекулативни цели, нито пък издава опции.

Най-съществениите финансови рискове, на които е изложено Дружеството, са описани по-долу.

36.1. Анализ на пазарния риск

Вследствие на използването на финансови инструменти Дружеството е изложено на пазарен риск и по-конкретно на риск от промени във валутния курс, лихвен риск, както и риск от промяната на конкретни цени, което се дължи на оперативната и инвестиционната дейност на Дружеството.

36.1.1. Валутен риск

Дружеството оперира извън Република България и е изложено на валутен риск предимно по отношение на щатския долар. Валутният риск произтича от бъдещи търговски операции и признати активи и пасиви.

Продажбите и покупките, деноминирани в чуждестранна валута, излагат Дружеството на валутен риск. Такъв риск възниква основно от промяната във валутния курс на щатския долар, тъй като Дружеството осъществява покупки и продажби на стоки, деноминирани в щатски долари. Дружеството не е изложено на риск от транзакции, деноминирани в евро, тъй като към момента курсът на еврото е фиксиран към този на българския лев. Дружеството търси възможности за намаляване на валутния риск, произхождащ от международните търговски операции.

Основна дейност на Дружеството е търговия със суровина, която се търгува с борсова цена в USD, което води както до курсови разлики, така и до разлика в маржа за продажбите към клиенти в страната.

Вътрешнофирмените разчети между централата на Дружеството в България и Клона в Румъния са в EUR, USD и RON и водят до курсови разлики за изравняване на тези разчети към датата на изготвяне на настоящия отчет, тъй като в Румъния валутите са с нефиксиран курс.

Финансовите активи и пасиви, които са деноминирани в чуждестранна валута и са преизчислени в български лева към края на отчетния период, са представени, както следва:

	Излагане на краткосрочен риск	
	Щатски долари ‘000	Румънски лев ‘000
31 декември 2017 г.		
Финансови активи	17	243
Финансови пасиви	(2 567)	(32)
Общо излагане на риск	(2 550)	211
31 декември 2016 г.		
Финансови активи	-	359
Финансови пасиви	(4 844)	(60)
Общо излагане на риск	(4 844)	299

Представените по-долу таблици показват чувствителността на годишния нетен финансов резултат след данъци и на собствения капитал към вероятна промяна на валутните курсове на българския лев спрямо следните чуждестранни валути:

- Щатски долар +/- 4.5% (за 2016 г. +/- 4%)
- Румънски лев (+/- 0.9%) (за 2016 г. +/- 0.2%)

Всички други параметри са приети за константни.

Тези проценти са определени на база на осреднените валутни курсове за последните 12 месеца. Анализът на чувствителността се базира на инвестициите на Дружеството във финансови инструменти в чуждестранна валута, държани към края на отчетния период, като включва и форуърдните договори в чуждестранна валута, които компенсират ефекти от промени във валутните курсове.

	Повишение на курса на българския лев		Понижение на курса на българския лев	
	Нетен финансов резултат ‘000 лв.	Собствен капитал ‘000 лв.	Нетен финансов резултат ‘000 лв.	Собствен капитал ‘000 лв.
31 декември 2017 г.				
Щатски долари (+/- 5.5%)	(103)	(103)	103	103
Румънски лев (+/- 0.9%)	(2)	(2)	2	2
31 декември 2016 г.				
Щатски долари (+/- 4%)	(174)	(174)	174	174
Румънски лев (+/- 0.2%)	(5)	(5)	5	5

Излагането на риск от промени във валутните курсове варира през годината в зависимост от обема на извършените международни сделки. Въпреки това се счита, че представеният по-горе анализ представя степента на излагане на Дружеството на валутен риск.

36.1.2. Лихвен риск

Лихвеният риск за Дружеството произтича от получените краткосрочни и дългосрочни заеми от банки. Получените заеми с променлив лихвен процент излагат Дружеството на лихвен риск от промени на бъдещите парични потоци. През 2017 г. и 2016 г., получените от Дружеството заеми са деноминирани в евро, лева и долари.

Към 31 декември 2017 г. Дружеството не е изложено на риск от промяна на пазарните лихвени проценти по банковите си заеми, които са с променлив лихвен процент. Всички други финансови активи и пасиви на Дружеството са с фиксирани лихвени проценти.

Представените по-долу таблици показват чувствителността на годишния нетен финансов резултат след данъци и на собствения капитал към вероятна промяна на лихвените проценти по заемите с плаващ лихвен процент, базиран на SOFIBOR в България, в размер на +/- 2.77 % (за 2016 г. +/- 3.82%) и по заемите с плаващ лихвен процент, базиран на EURIBOR в размер на +/- 0.1 % (за 2016 г. +/- 4.95%). Тези промени се определят като вероятни въз основа на наблюдения на настоящите пазарните условия. Изчисленията се базират на промяната на средния пазарен лихвен процент и на финансовите инструменти, държани от Дружеството към края на отчетния период, които са чувствителни спрямо промени на лихвения процент. Всички други параметри са приети за константни.

31 декември 2017 г.	Нетен финансов резултат		Собствен капитал	
	увеличение на лихвения процент	намаление на лихвения процент	увеличение на лихвения процент	намаление на лихвения процент
Заеми (SOFIBOR 2.77%)	(218)	218	(218)	218
Заеми (EURIBOR 0.1%)	(1)	1	(1)	1
Заеми (LIBOR 1.1%)	(8)	8	(8)	8

31 декември 2016 г.	Нетен финансов резултат		Собствен капитал	
	увеличение на лихвения процент	намаление на лихвения процент	увеличение на лихвения процент	намаление на лихвения процент
Заеми (SOFIBOR 3.82%)	(285)	285	(285)	285
Заеми (EURIBOR 4.95%)	(45)	45	(45)	45
Заеми (LIBOR 11%)	(92)	92	(92)	92

36.1.3. Други ценови рискове

Дружеството е изложено на ценови риск по отношение на промените в цените, които се определят от търсенето и предлагането в световен мащаб.

36.2. Анализ на кредитния риск

Кредитният риск произлиза от пари и парични еквиваленти, депозити в банки и други финансови институции, също както и от кредитни експозиции на търговци на едро и дребно, включително неизплатени вземания и договорени стопански операции. За местните клиенти и търговците на едро не е разработена независима оценка и в този случай, от оценката на риска се преценява кредитната надеждност на клиента, вземайки предвид финансовата му позиция, минал опит и други фактори.

Политиката на Дружеството е насочена към осъществяване на продажби на стоки и услуги на клиенти с подходяща кредитна репутация. В допълнение към това, Дружеството има сключена застраховка на вземания, която обхваща местни и чуждестранни клиенти. Постепенно покритието на полицата се разширява за определени клиенти в страната и в чужбина. Дружеството е начисляло провизии за обезценка и несъбираемост, където е било необходимо.

Балансовата стойност на финансовите активи представя в максимална степен кредитния риск, на който Дружеството е изложено.

Финансови активи	Пояснение	2017 '000 лв.	2016 '000 лв.
Търговски и други вземания	14	10 135	13 834
Вземания от свързани лица	32	144	131
Пари и парични еквиваленти	15	72	336
		10 351	14 301

Ръководството не очаква загуби поради неизпълнение на задълженията на своите контрагенти.

Дружеството редовно следи за неизпълнението на задълженията на свои клиенти и други контрагенти, установени индивидуално или на групи, и използва тази информация за контрол на кредитния риск. Когато разходите не са прекалено високи, се набавят и използват данни за кредитен рейтинг от външни източници и финансови отчети на клиентите и другите контрагенти. Политика на Дружеството е да извършва трансакции само с контрагенти с добър кредитен рейтинг. Ръководството на Дружеството счита, че всички гореспоменати финансови активи, които не са били обезценявани или са с настъпил падеж през представените отчетни периоди, са финансови активи с висока кредитна оценка.

Дружеството е предоставяло финансовите си активи като обезпечение по банкови заеми в размер на 10 444 хил. лв., описани в пояснение 18.

Към датата на финансовия отчет някои от необезценените търговски и други вземания са с изтекъл срок на плащане. Възрастовата структура на необезценените просрочени финансови активи е следната:

	2017 '000 лв.	2016 '000 лв.
Непросрочени	5 839	8 814
Просрочени до 30 дни	1 248	1 413
Просрочени между 31 и 90 дни	1 012	1 491
Просрочени между 91 и 180 дни	142	8
Просрочени между 181 и 365 дни	3	100
Просрочени над 365 дни	1 891	2 008
	10 135	13 834

Всички вземания са прегледани относно индикации за обезценка и към края на отчетния период е начислена обезценка на търговски и други вземания в размер на 4 740 лв. (2016 г.: 4 383 хил. лв.)

Кредитният риск или рискът клиентите да не изплатят своите задължения към Дружеството се контролира чрез одобрение на сроковете на плащане, кредитни лимити и мониторинг. Политиката на Дружеството е насочена към осъществяване на продажби на стоки и услуги на клиенти с подходяща кредитна репутация. В допълнение към това, Дружеството има

сключена застраховка на вземания, която обхваща част от клиентите. Постепенно покритието на полицата се разширява за определени клиенти в страната и в чужбина, за които компанията дава лимит. Дружеството е начисляло провизии за обезценка и несъбираемост, където е било необходимо. Кредитният риск относно пари и парични еквиваленти се счита за несъществен, тъй като контрагентите са банки с добра репутация и висока външна оценка на кредитния рейтинг.

36.3. Анализ на ликвидния риск

Ликвидният риск представлява рискът Дружеството да не може да погаси своите задължения. Дружеството посреща нуждите си от ликвидни средства, като внимателно следи плащанията по погасителните планове на дългосрочните финансови задължения, както и входящите и изходящи парични потоци, възникващи в хода на оперативната дейност. Нуждите от ликвидни средства се следят за различни времеви периоди - ежедневно и ежеседмично, както и на базата на 30-дневни прогнози. Нуждите от ликвидни средства в дългосрочен план - за периоди от 180 и 360 дни, се определят месечно. Нуждите от парични средства се сравняват със заемите на разположение, за да бъдат установени излишъци или дефицити. Този анализ определя дали заемите на разположение ще са достатъчни, за да покрият нуждите на Дружеството за периода.

Дружеството държи пари в брой, за да посреща ликвидните си нужди за периоди до 30 дни. Средства за дългосрочните ликвидни нужди се осигуряват чрез заемни в съответния размер и продажба на дългосрочни финансови активи.

Към 31 декември 2017 г. падежите на договорните задължения на Дружеството (съдържащи лихвени плащания, където е приложимо) са обобщени, както следва:

31 декември 2017 г.	Пояснение	Текущи до 1 година '000 лв.	Нетекущи От 1 до 5 години '000 лв.
Заеми	18	10 869	-
Задължения по финансов лизинг	9.1	209	205
Търговски и други задължения	21	4 653	-
Задължения към свързани лица	32	345	-
ОБЩО		16 076	205

В предходния отчетен период падежите на договорните задължения на Дружеството са обобщени, както следва:

31 декември 2016 г.	Пояснение	Текущи до 1 година '000 лв.	Нетекущи От 1 до 5 години '000 лв.
Заеми	18	11 641	797
Задължения по финансов лизинг	9.1	222	290
Търговски и други задължения	21	6 499	-
Задължения към свързани лица	32	231	-
ОБЩО		18 593	1 087

Стойностите, оповестени в този анализ на падежите на задълженията, представляват недисконтираните парични потоци по договорите, които могат да се различават от балансовите стойности на задълженията към отчетната дата.

Финансовите активи като средство за управление на ликвидния риск

При оценяването и управлението на ликвидния риск Дружеството отчита очакваните парични потоци от финансови инструменти, по-специално наличните парични средства и търговски вземания. Наличните парични ресурси и търговски вземания не надвишават значително текущите нужди от изходящ паричен поток. Съгласно сключените договори всички парични потоци от търговски и други вземания са дължими в срок до шест месеца.

37. Оценяване по справедлива стойност

37.1. Оценяване по справедлива стойност на финансови инструменти

Финансовите активи и пасиви, отчитани по справедлива стойност в отчета за финансовото състояние, са групирани в три нива съобразно йерархията на справедливата стойност. Тази йерархия се определя въз основа на значимостта на входящата информация, използвана при определянето на справедливата стойност на финансовите активи и пасиви, както следва:

- 1 ниво: пазарни цени (некоригирани) на активни пазари за идентични активи или пасиви;
- 2 ниво: входяща информация, различна от пазарни цени, включени на ниво 1, която може да бъде наблюдавана по отношение на даден актив или пасив, или пряко (т. е. като цени) или косвено (т. е. на база на цените); и
- 3 ниво: входяща информация за даден актив или пасив, която не е базирана на наблюдавани пазарни данни.

Даден финансов актив или пасив се класифицира на най-ниското ниво на значима входяща информация, използвана за определянето на справедливата му стойност.

31 декември 2017 г.	Пояснение	Ниво 3 ‘000 лв.
Финансови пасиви		
Валутни форвардни договори	13	12
Общо пасиви		12
Нетна справедлива стойност		12

Определяне на справедливата стойност

Когато деривативните финансови инструменти са търгувани на ликвидни извънборсови пазари, Дружеството използва цените при затваряне на тези пазари към отчетната дата. Деривативните финансови инструменти, с които Дружеството оперира, не са търгувани на активни пазари. Справедливата стойност на тези договори се определя чрез използването на техники за оценка, като се използват наблюдавани пазарни данни, а именно пазарни валутни курсове и лихвени проценти (ниво 2).

37.2. Оценяване по справедлива стойност на нефинансови инструменти

Следната таблица представя нивата в йерархията на нефинансови активи към 31 декември 2017 г., оценявани периодично по справедлива стойност:

31 декември 2017 г.	Ниво 2 ‘000 лв.
Инвестиционни имоти:	
- Сграда	471

Справедливата стойност на инвестиционния имот на Дружеството е определена на базата на доклад на независим лицензиран оценител.

Началното салдо на нефинансовите активи на ниво 3 може да бъде равнено с крайното салдо към отчетната дата, както следва:

	Инвестиционни имоти - страда ‘000 лв.
Салдо към 1 януари 2016 г.	462
Печалби или загуби, признати в печалбата или загубата:	
Промяна в справедливата стойност на инвестиционни имоти	9
Салдо към 31 декември 2017 г.	471

38. Политика и процедури за управление на капитала

Целите на Дружеството във връзка с управление на капитала са:

- да осигури способността на Дружеството да продължи да съществува като действащо предприятие; и
- да осигури адекватна рентабилност за собствениците, като определя цената на продуктите и услугите си в съответствие с нивото на риска.

При капиталова структура, състояща се от привлечен и собствен капитал:

Дружеството наблюдава капитала на базата на съотношението на коригирания капитал към нетния дълг.

Дружеството определя коригирания капитал на основата на балансовата стойност на собствения капитал, представен в отчета за финансовото състояние.

Нетният дълг включва сумата на всички задължения, заемите, търговските и други задължения, намалена с балансовата стойност на парите и паричните еквиваленти.

Съгласно условията на сключения договор за банков заем овърдрафт, Дружеството се задължава да поддържа съотношение „Дълг/собствен капитал“ не повече от 1.5 и съотношение „Финансов дълг/ Печалба преди лихви, данъци и амортизации“ не повече от 8. Към края на отчетния период тези изисквания са спазени.

Целта на Дружеството е да поддържа съотношението на капитала към общото финансиране от 1:6 до 1:4.

Капиталът за представените отчетни периоди може да бъде анализиран, както следва:

	2017 ‘000 лв.	2016 Преизчислен ‘000 лв.
Собствен капитал	13 619	12 693
Капитал	13 619	12 693
Общо задължения/заеми, търговски и други задължения/	18 131	21 437
- Пари и парични еквиваленти	(72)	(336)
Нетен дълг	18 059	21 101
Съотношение на капитал към нетен дълг	1:1.33	1:1.65

Съотношението капитал към нетен дълг намалява през 2017 г. поради намаляването на нетния дълг.

39. Събития след края на отчетния период

Ръководството е в процес на преговори за придобиването на завод за производство на комбинирани фуражи в североизточната част на Румъния. Целта на сделката е да се стъпи на този по отдалечен пазар от съседна Румъния от една страна и да се повиши производство на дребни разфасовки за клиенти от селския двор. Към момента заводите на територията на Силистра и Русе, работят изключително за ферми от промишлен тип и много малко дребна разфасовка.

Заводът е работещ към момента на сделката и е с капацитет над 30 000 тона годишно производство от които дребна разфасовка до 18-20 000 тона. Очаква се до края на м. май да е приключил процеса по придобиването.

Друго инвестиционно намерение на ръководството е придобиването на ферма за птици в района на с. Славяново. Очаква се сделката да приключи до средата на м. май, след което да се премине към козметични ремонти на халетата и доставка на оборудване, след което от втората половина на годината да започне отглеждането на птици за месо.

Не са възникнали коригиращи събития или други значителни некоригиращи събития между датата на финансовия отчет и датата на одобрението му за публикуване.

40. Одобрение на финансовия отчет

Финансовият отчет към 31 декември 2017 г. (включително сравнителната информация) е одобрен и приет от Съвета на директорите на 24 март 2018 г.